

Λεύκαρα

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΠΑΝΩ ΛΕΥΚΑΡΩΝ | ΤΕΥΧΟΣ 13^ο | 2013

ΛΕΥΚΑΡΑ—ΛΑΡΝΑΚΑ

Βήμα 1
Λεύκαρα-Σταθμός Κοφίνου
Αρ. Λεωφορείου 405
ΔΕΥΤΕΡΑ—ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
6:00, 8:30, 16:00, (21:15 μόνο Παρ.)
ΣΑΒΒΑΤΟ-ΚΥΡΙΑΚΗ & ΑΡΓΙΕΣ
8:00, 10:30, 14:45, (19:15 μόνο Σαβ.)

Βήμα 2
Σταθμός Κοφίνου-Σταθμός Λάρ-
νακας Αρ. Λεωφορείου 408
ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
6:30, 9:00, 16:30, 17:45
ΣΑΒΒΑΤΟ-ΚΥΡΙΑΚΗ & ΑΡΓΙΕΣ
8:30, 11:00, 15:15

ΛΕΥΚΑΡΑ—ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Βήμα 1
Λεύκαρα-Σταθμός Κοφίνου
Αρ. Λεωφορείου 405
ΔΕΥΤΕΡΑ—ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
6:00, 8:30, 16:00, (21:15 μόνο Παρ.)
ΣΑΒΒΑΤΟ-ΚΥΡΙΑΚΗ & ΑΡΓΙΕΣ
8:00, 10:30, 14:45, (19:15 μόνο Σαβ.)

Βήμα 2
Σταθμός Κοφίνου-Λευκωσία
ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ ΛΤΔ
ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
6:30, 7:45, 8:45, 10:15, 11:45, 13:15,
15:15, 17:15, 20:15*
ΣΑΒΒΑΤΟ-ΚΥΡΙΑΚΗ & ΑΡΓΙΕΣ
9:15, 11:15, 12:15, 15:45*, 16:45*

ΛΕΥΚΑΡΑ—ΛΕΜΕΣΟΣ

Βήμα 1
Λεύκαρα-Σταθμός Κοφίνου
Αρ. Λεωφορείου 405
ΔΕΥΤΕΡΑ—ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
6:00, 8:30, 16:00, (21:15 μόνο Παρ.)
ΣΑΒΒΑΤΟ-ΚΥΡΙΑΚΗ & ΑΡΓΙΕΣ
8:00, 10:30, 14:45, (19:15 μόνο Σαβ.)

Βήμα 2
Σταθμός Κοφίνου-Λεμεσός
ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ ΛΤΔ
ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
8:15, 9:45, 10:45, 11:45, 13:15, 15:15,
16:15, 17:15, 20:15*
ΣΑΒΒΑΤΟ-ΚΥΡΙΑΚΗ & ΑΡΓΙΕΣ
7:45, 9:45, 11:15, 13:45, 14:45, 17:45

ΛΑΡΝΑΚΑ—ΛΕΥΚΑΡΑ

Βήμα 1
Σταθμός Λάρνακας-Σταθμός Κοφίνου
Αρ. Λεωφορείου 408
ΔΕΥΤΕΡΑ—ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
5:45, 8:30, 13:45, 17:15
ΣΑΒΒΑΤΟ-ΚΥΡΙΑΚΗ & ΑΡΓΙΕΣ
7:45, 10:15, 14:30

Βήμα 2
Σταθμός Κοφίνου-Λεύκαρα
Αρ. Λεωφορείου 405
ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
6:30, 9:00, 14:30, 17:45 (20:00, 1:00
μόνο Παρ.)
ΣΑΒΒΑΤΟ-ΚΥΡΙΑΚΗ & ΑΡΓΙΕΣ
8:30, 11:00, 15:15 (1:00 μόνο Σαβ.)

ΚΑΝΟΝΙΚΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ
ΓΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑ Ή ΛΕΜΕΣΟ
(ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ)

Μονής Διαδρομής € 4,00
Ημερήσιο Εισιτήριο € 7,00
Επταήμερο Εισιτήριο € 35,00
Μηνιαίο Εισιτήριο € 100,00
Ετήσιο Εισιτήριο € 1000,00

ΛΕΥΚΩΣΙΑ—ΛΕΥΚΑΡΑ

Βήμα 1
Πλατεία Σολωμού-Σταθμός Κοφίνου
ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ ΛΤΔ
ΔΕΥΤΕΡΑ—ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
7:30, 9:00, 10:00, 11:00, 12:30, 14:30,
15:30, 16:30, 17:00,
ΣΑΒΒΑΤΟ-ΚΥΡΙΑΚΗ & ΑΡΓΙΕΣ
7:00, 9:00, 10:30, 13:00, 14:00, 17:00*

Βήμα 2
Σταθμός Κοφίνου-Λεύκαρα
Αρ. Λεωφορείου 405
ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
9:00, 14:30, 17:45 (20:00, 1:00 μόνο
Παρ.)
ΣΑΒΒΑΤΟ-ΚΥΡΙΑΚΗ & ΑΡΓΙΕΣ
8:30, 11:00, 15:15 (1:00 μόνο Σαβ.)

ΚΑΝΟΝΙΚΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ
ΓΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑ Ή ΕΝΤΟΣ
ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ ΛΑΡΝΑΚΑΣ
ΚΑΙ ΛΕΜΕΣΟΥ

Μονής Διαδρομής € 1,00
Ημερήσιο Εισιτήριο € 2,00
Επταήμερο Εισιτήριο € 10,00
Μηνιαίο Εισιτήριο € 30,00
Ετήσιο Εισιτήριο € 300,00

ΛΕΜΕΣΟΣ—ΛΕΥΚΑΡΑ

Βήμα 1
Νέο Λιμάνι Λεμεσού-Σταθμός Κοφίνου
ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ ΛΤΔ
ΔΕΥΤΕΡΑ—ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
5:45, 7:00, 8:00, 9:30, 11:00, 12:30,
14:30, 16:30, 19:30*
ΣΑΒΒΑΤΟ-ΚΥΡΙΑΚΗ & ΑΡΓΙΕΣ
7:00, 8:30, 10:30, 11:30, 15:00, 16:00

Βήμα 2
Σταθμός Κοφίνου-Λεύκαρα
Αρ. Λεωφορείου 405
ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
6:30, 9:00, 14:30, 17:45 (20:00, 1:00 μό-
νο Παρ.)
ΣΑΒΒΑΤΟ-ΚΥΡΙΑΚΗ & ΑΡΓΙΕΣ
8:30, 11:00, 15:15 (1:00 μόνο Σαβ.)

ΚΑΝΟΝΙΚΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ
ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ
ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ (ισχύουν
για όλες τις επαρχίες και
τις υπεραστικές διαδρομές)

Ημερήσιο Εισιτήριο € 10,00
Εφταήμερο Εισιτήριο € 50,00
Μηνιαίο Εισιτήριο € 150,00

Οι φοιτητές δικαιούνται 50% έκπτωση στις πιο πάνω τιμές

*Τα δρομολόγια με αστερίσκο δεν συνδέονται με άλλη γραμμή για επιστροφή στα Λεύκαρα την ίδια μέρα

Τα δρομολόγια έχουν υπολογιστεί με τα εξής δεδομένα:

• Χρονική διάρκεια διαδρομής Λεμεσού-Κοφίνου: 45 λεπτά, • Χρονική διάρκεια διαδρομής Λευκωσίας- Κοφίνου: 45 λεπτά

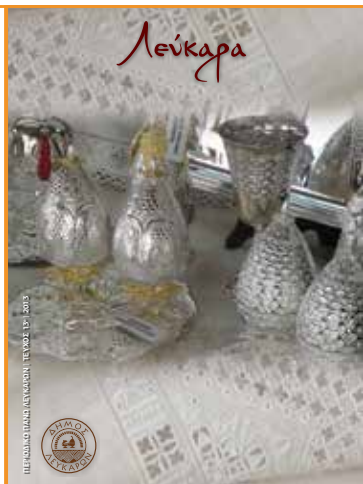
Πηγή πληροφοριών: Τμήμα οδικών μεταφορών: <http://www.mcw.gov.cy>

Για περισσότερες πληροφορίες: Λ.Λ.Λ.Α ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ ΛΤΔ Τηλ. 23819090/23821318

Διακίνηση εντός των πόλεων: Λευκωσία — ΟΣΕΛ, τηλ. 77777755, 22468088

Λεμεσός— ΕΜΕΛ, τηλ. 77778121, Λάρνακα - Ζήνων Λεωφορεία, τηλ. 80007744, 24665531, 24665541

Λεύκαρα | Περιεχόμενα

ΛΕΥΚΑΡΑ

Τεύχος 13^ο / 2013

Επιμέλεια από
Συντακτική Επιτροπή

Ιδιοκτησία

ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΑΡΩΝ

Επικοινωνία

τηλ.: +357 24342422

+357 24342822

φαξ: +357 24342769

email: info@lefkara.org.cy

web site: www.lefkara.org.cy

Σχεδιασμός - Εκτύπωση

Τυπογραφεία Νέα Εστία

τηλ.: +357 24638776

φαξ: +357 24638541

neaestia@cablenet.com.cy

Μήνυμα συντακτικής επιτροπής	4
Δράσεις και Ενέργειες Δήμου	5
Λευκαρίτικο Κέντημα	13
Ευρωπαϊκά Προγράμματα	20
Ήθη και έθιμα	23
Λαογραφικό Υλικό	25
Πορτραίτα	26
Εκπαιδευτήρια	27
Κοινωνικά Νέα	30
Πωλούνται	31

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ

Ο Δήμος Λευκάρων, λόγω της οικονομικής κρίσης, συνεχίζει τη λειτουργία του Κοινωνικού Παντοπωλείου που στοχεύει στην ανακούφιση δυσπραγούντων οικογενειών τόσο συγχωριανών μας όσο και της γύρω περιοχής. Η όλη προσπάθεια βρήκε μεγάλη ανταπόκριση από τους Δημότες και τους ευχαριστούμε.

Με τον ερχομό των γιορτών των Χριστουγέννων καλούμε όλους να αυξήσουν τις συνεισφορές τους ώστε όλοι οι συνάνθρωποί μας να χαρούν το γιορτινό τραπέζι.

Λεύκαρα | Μήνυμα Συντακτικής Επιτροπής

Από την προηγούμενη έκδοση γίνεται προσπάθεια για αναβάθμιση της ύλης του περιοδικού μας με κείμενα που αναφέρονται σε αλλοτινές εποχές που αγγίζουν ήθη και έθιμα των Λευκάρων και σε βιογραφίες αξιολογών Λευκαριτών που είχαν ξεχωριστή σταδιοδρομία στον τομέα τους.

Εκτός από την έκθεση των δραστηριοτήτων του Δήμου που γίνονται με σκοπό την προβολή των Λευκάρων και την ευημερία και πρόοδο των δημοτών του, οι δραστηριότητες του Δήμου που περιλαμβάνουν τη συμμετοχή του σε σημαντικά Ευρωπαϊκά προγράμματα, πιστεύουμε ότι ενδιαφέρουν το αναγνωστικό κοινό του περιοδικού μας. Για τούτο και εκτίθενται με αρκετές λεπτομέρειες.

Το περιοδικό «Λεύκαρα» επιθυμεί να φιλοξενήσει συνεργασίες που έχουν οποιαδήποτε σχέση με την κοινότητα. Πληροφορίες αναφορικά με τη λευκαρίτικη παράδοση, ήθη και έθιμα, ιστορικές αναφορές, παλιά επαγγέλματα που εξέλιπαν, πολιτιστική και θρησκευτική ζωή, λευκαρίτικη κουζίνα, κλωρίδα, παλιές φωτογραφίες, είναι ευπρόσδεκτες και θα δημοσιεύονται στο περιοδικό.

Ήδη αρκετοί Λευκαρίτες έχουν ανταποκριθεί και τους ευχαριστούμε θερμά.

Από τη συντακτική επιτροπή

ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΑ ΑΠΟ ΤΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ

33° ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΛΕΥΚΑΡΩΝ

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε και φέτος το Φεστιβάλ τέχνης και πολιτισμού Λευκάρων από τις 10 έως 16 Αυγούστου 2013.

Από το 1960 που πραγματοποιείται στο χώρο του δημοτικού σχολείου, προσελκύει πολλούς Κύπριους και ξένους επισκέπτες. Πρόκειται για μεγάλη πολιτιστική εκδήλωση που δίνει την ευκαιρία στους επισκέπτες να απολαύσουν αξιόλογες παραστάσεις. Φέτος το φεστιβάλ ήταν αναβαθμισμένο ποιοτικά, γεγονός που μαρτυρείται από την αθρόα προσέλευση και τα σχόλια των επισκεπτών. Τα εγκαίνια τελέστηκαν από τον πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Γιαννάκη Ομήρου.

Στην εναρκτήρια ομιλία του ο Δήμαρχος τόνισε τη σημασία των εκδηλώσεων για τον πολιτισμό και μεταξύ άλλων ανέφερε τα ακόλουθα: Το λευκαρίτικο κέντημα και η αργυροχοΐα αποτελούν τη βάση της παράδοσης της κωμόπολης και το κέντημα παίζει πρωταρχικό ρόλο στην πολιτιστική, κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη του τόπου. Αυτή η παράδοση συνεχίζεται μέχρι τις μέρες μας με θρησκευτική ευλάβεια.

Μερικές από τις εκδηλώσεις του φεστιβάλ ήταν οι ακόλουθες:

Το Σάββατο 10/08/2013 στην τελετή έναρξης έγινε συναυλία με τραγούδια του Μάριου Τόκα με τον καταξιωμένο συγχωριανό μας Κώστα Χατζηχριστοδούλου και τη χορωδία Μοντέρνοι Καιροί υπό τη διεύθυνση του Νίκου Βήχα. Ήταν μια όμορφη βραδιά με νοσταλγικές μελωδίες που συγκίνησαν το ακροατήριο.

Την Κυριακή 11/08/2013 έγινε με επιτυχία η Μουσική βραδιά που οργάνωσε ο Πολιτιστικός Όμιλος Λευκάρων (ΠΟΛ), στην πλατεία της Εκκλησίας Τιμίου Σταυρού.

Στις 13/08/2013 πραγματοποιήθηκε μουσικοχορευτική βραδιά με τη χορωδία και τις χορευτικές ομάδες του Δήμου. Τη χορωδία διέυθυνε η κα Σταυρούλα Βαλιαντή και τους χορούς δίδαξε ο χοροδιδάσκαλος κος Παύλος Μιχαηλάς.

Εκδήλωση για τα παιδιά.

Στον χώρο του φεστιβάλ λειτούργησε εκδήλωση με θέμα «Υγιεινή διατροφή και άσκηση για μικρά και μεγάλα παιδιά». Τα παιδιά είχαν την ευκαιρία να παίξουν, να χορέψουν, να παρακολουθήσουν παράσταση καραγκιόζη και να γευτούν υγιεινά φαγητά από την Αθηνά Λοϊζίδου.

Θεατρική Παράσταση

Στις 14/08/2013 πραγματοποιήθηκε η θεατρική παράσταση με την κωμωδία του Μ. Πιτσιλίδη «Βουράτε να αρμάσουμε την Αντριάνα». Οι θεατρικές παραστάσεις έχουν γίνει ετήσιος θεσμός στην κοινότητά μας και αναμένονται με μεγάλο ενδιαφέρον. Η φετινή παράσταση είχε εξαιρετική επιτυχία. Οι Λευκαρίτες ηθοποιοί ξεδίπλωσαν το ταλέντο τους που ενθουσίασε το πολυπληθές κοινό και απέσπασαν θερμά χειροκροτήματα. Η παράσταση παρουσιάστηκε στις 06/09/2013 στην Αναφωτία και στις 27/09/2013 στον Κόρνο.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Μέσα στα πλαίσια του Φεστιβάλ λειτούργησαν μεταξύ πολλών άλλων δραστηριοτήτων, εκθέσεις κεντημάτων, αργυροχοΐας, φωτογραφίας και ζωγραφικής. Τα εγκαίνια των εκθέσεων έγιναν από τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων κ. Γιαννάκη Ομήρου την ημέρα έναρξης του Φεστιβάλ στις 10 Αυγούστου 2013.

Η έκθεση κεντήματος οργανώθηκε από τον Δήμο με την ενεργό συμβολή του Πολιτιστικού Ομίλου Λευκάρων και πολλών Λευκαριτισσών. Τα κεντήματα πρόσφεραν πρόθυμα Λευκαρίτισσες από τις οικογενειακές τους συλλογές.

Τα κεντήματα που συγκεντρώθηκαν και αποτέλεσαν τα εκθέματα περιλάμβαναν σχεδόν όλα τα είδη και μοτίβα του λευκαρίτικου: τραπεζομάντιλα, σιεμέ, καλύμματα, τσαγιέρες, μαξιλαροθήκες, καρεκλόρουχα, κουρτίνες, κουρτινάκια, κεντητούς δίσκους και άλλα. Τα μοτίβα των κεντημάτων είναι ποταμοί, καρέ, μήλα, καρούλλια και άλλες τεχνοτροπίες, όλα υψηλής αισθητικής τελειότητας, δημιουργίες με μεράκι και δόσιμο ψυχής από τις Λευκαρίτισσες κεντήτριες.

Τα κεντήματα καλύπτουν τις χρονικές περιόδους του δεύτερου μισού του 19^{ου} αιώνα, ολόκληρο τον 20^ο και φθάνουν μέχρι τις μέρες μας. Και μόνο αυτή η έκθεση, από όλες τις εκδηλώσεις του Φεστιβάλ, ήταν αρκετή να εκφράσει την κουλτούρα και την καλλιτεχνική δημιουργία των Λευκάρων. Μέσα στον ίδιο χώρο, όμορφα εναρμονισμένα ήταν τα εκθέματα αργυροχοΐας, μιας τέχνης με βαθιές ρίζες στην κωμόπολη των Λευκάρων. Αργυροχόοι της κοινότητας παραχώρησαν στην έκθεση εκλεκτά δείγματα της λεπτής τέχνης τους: καπνιστομέρεχα, κουταλάκια, πιρουνάκια, λαβίδες, αμπαζούρ, χαρτοκόπτες, σπάτουλες, τσιμπίδες, χαλκάδες. Ακόμη υπήρχαν περιδέραια, βραχιόλια, δακτυλίδια και άλλα αργυρά κοσμήματα.

Τον χώρο της έκθεσης πλαισίωναν παλιές ασπρόμαυρες φωτογραφίες κεντητριών διαφό-

ρων ηλικιών μεταξύ των οποίων είναι και τουρκοκύπριες που κεντούν μέσα στα στενά δρομάκια, καθώς επίσης και φωτογραφίες παλιών κεντηματεμπόρων. Οι φωτογραφίες συνέβαλλαν στην αναβίωση της ατμόσφαιρας των παλιότερων εποχών κατά τις οποίες γεννήθηκαν οι καλλιτεχνικές δημιουργίες της έκθεσης. Στην είσοδο της έκθεσης υπήρχε ένας καλαίσθητος κατάλογος από 200 περίπου ονόματα των κατά καιρούς κεντηματεμπόρων, αυτών που διέδωσαν το λευκαρίτικο κέντημα και το έκαναν γνωστό σε όλο τον κόσμο. Ο κατάλογος χωρίς να είναι εξαντλητικός αποτελεί ιστορική αναφορά και καλύπτει τις χρονικές περιόδους από το 1890 μέχρι τη δεκαετία 1980. Αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι ο πρώτος κεντηματέμπορος ήταν γυναίκα με το όνομα Θεόφιλα Χατζιαντώνη η οποία επισκέφτηκε πρώτη φορά την Αίγυπτο για να πουλήσει κεντήματα στα τέλη του 19^{ου} αιώνα. Στην αίθουσα της έκθεσης υπήρχαν επίσης εκθέματα από Χίο και Ηράκλειο Κρήτης στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού προγράμματος Handicraftour που σκοπό έχει την ανάδειξη της Λαϊκής Χειροτεχνίας και στο οποίο μετέχουν και τα Λεύκαρα. Στα εκθέματα αυτά υπήρχαν κεραμικά, κεριά, κάρτες και άλλα χειροτεχνήματα.

Κάθε χρόνο ο Δήμος οργανώνει μαθήματα ζωγραφικής για μαθητές και ενήλικες από τα Λεύκαρα και τις γύρω κοινότητες. Αξιόλογα έργα των μαθητών εκτίθενται στην έκθεση κατά τη διάρκεια του Φεστιβάλ.

Σε μια αίθουσα παραπλεύρως της έκθεσης κεντήματος και αργυροχοΐας λειτούργησε μια εντυπωσιακή έκθεση φωτογραφίας με θέμα « Λεύκαρα η αθέατη πλευρά » της φωτογράφου Αντριανής Κυριάκου. Οι φωτογραφίες παρουσιάζουν «αθέατες » πλευρές των Λευκάρων από οπτικές που συνήθως προσπερνούμε απαρατήρητες και μας αποκαλύπτουν κρυμμένους αισθητικούς θησαυρούς μέσα από ταπεινά αντικείμενα καθημερινής χρήσης. Η φωτογράφος με πολλή ευαισθησία και αξιοποιώντας τέλεια το φως και τις φωτοσκοπίσεις καταφέρνει να δώσει αποτελέσματα υψηλής αισθητικής τελειότητας. Τις φωτογραφίες τις χαρακτηρίζουν η αφαίρεση από τα περιττά και η επικέντρωση στο θέμα που επιδιώκουν να αναδείξουν. Η δημιουργία του κεντήματος, τα εργαλεία του αργυροχόου, οι παλιές πόρτες με τα χερούλια τους, πιθάρια, παλιά οικιακά σκεύη, κελάρια είναι μερικά από τα θέματα των οποίων προβάλλεται η άλλη «όψη».

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΚΕΝΤΗΜΑΤΕΜΠΟΡΩΝ (1895 -1960)

• Αλεξάντρου Γιωρκάτζης • Αναγιωτίδης Νικόλας
• Αναγιωτός Γιώργος • Αναγιωτός Κοσμάς • Αναστασίου Αναστάσης • Ανδρέου Ανδρέας • Αντώνη Αριστόδημος • Αντώνη Κωνσταντίνος • Αντώνης Μιχαήλ • Άντωνίου Ηρακλής • Αντωνίου Νικόλας • Αρέστη Κυριάκος • Αριστοδήμου Αντώνης • Αριστοδήμου Χρ.Χριστάκης • Αριστοδήμου Γιώργος • Αστακκής • Αχιλλεύδης Δημητρός • Βαλανάκης Κοσμάς • Βαλάνης Χριστάκης • Βαρνάβα Γεώργιος • Βρακέτας Γεώργιος • Βυζάκας Ζηνόβιος • Γάρβιλος Δημήτριος • Γερολέμου Κυριάκος • Γεροντίδης Γεώργιος • Γέρος Στέλιος • Γέρου Λοΐζος • Γεωργιάδης Μιχαήλ • Γεωργιάδης Χριστόδουλος • Γεωργίου Δημήτριος • Γεωργίου Στάνλεϋ • Γιαλλούρης Γεώργιος • Γιαλλούρης Δημήτρης • Γιαλλούρης Λοΐζος • Γιαλλούρης Μιχαήλ • Γιαλονίτης Αβραάμ • Γιαννούδης Μιχαήλ • Γιωργής Γεώργιος • Γιώρκαλος Λοΐζος • Δαβίθ Χαρίτος • Δημητρίου Σταυρινός • Είκοσι Γιώργος • Ζάρης Γεώργιος • Ζιβανάρης Κυριάκος • Σωγκράτου Μιχαήλ • Ιακωβίδης Δημήτριος • Ιερωνύμου Κυριάκος • Ιωαννίδη Αλισταβού • Ιωαννίδης Δημήτριος • Ιωαννίδης Μιχαήλ • Ιωαννίδης Στυλιανός • Ιωαννίδης Χριστόφορος • Ιωάννου Μιχαήλ • Ιωσηφίδης Γεώργιος • Καρκίδης Αντρέας • Καρκίδης Ιάκωβος • Καρκίδης Λοΐζος • Καρκίδης Νικηφόρος • Καρκίδης Χριστόφορος • Καρκίδης Χρυσάνθος • Καρκουτάς Τάκης • Καρολίδης Ευθύμιος • Καρύδης Μιχαήλ • Κάφουρος Αντώνης • Κάφουρος Τζηρκαλής • Κάφουρος Χριστόφορος • Κίττος Γεώργιος • Κλήρου Στυλιανός • Κοζίνος Λοΐζος • Κοντρολόσης Μιχαήλ • Κοράζινος Παναγής • Κοσμά Μιχαήλ • Κουμενίδης Μιχαήλ • Κουμή Τουμάζος • Κούμος Σάββας • Κουμουλλής Δ. Μιχαήλ • Κουμουλλής Ιάκωβος • Κουμουλλής Χάρης • Κούμουλλος Αχιλλέας • Κούμουλλος Δημήτριος • Κούμουλλος Ηρακλής • Κούρσαρος Γεώργιος • Κούρσαρος Μιχαήλ • Κούσουρος Γεώργιος • Κούσουρος Μηνάς • Κουτσάντωννου Μιχαήλ • Κραμπίς Κωνσταντίνος • Κυπριανού Αναξαγόρας • Κυπριανού Αχιλλέας • Κυπριανού Λυκουργος • Κυριάκου Βασίλειος • Κυριάκου Κυριάκος • Κυριακούδης Κυριάκος • Κυριακούδης Μιχαήλ • Κωνσταντινίδης Απόστολος • Κωνσταντινίδης Αχιλλέας • Κωνσταντίνου Χριστάκης • Λοΐζου Γερολ.Λοΐζου • Λοΐζου Γεώργιος • Λοΐζου Χρ. Λοΐζος • Λουκά Λοΐζος • Λυσσαρίδης Χριστόδουλος • Λυσσαρίδης Γεώργιος • Λυσσαρίδης Πολύβιος • Μανιάτης Χαράλαμπος • Μιλητός

Μιχαήλ • Μιχαήλ Κυριάκος • Μιχαηλίδης Λοΐζος • Μορφή Προκομένου Ειρήνη • Μουγής Αχιλλέας • Μουζούρης Γεώργιος • Μουσκουρής Στέλιος • Μουσουκκάς Μιχαήλ • Μουσουκκάς Χατζηγιώρκης • Νικολάου Στυλιανός • Όρρος Βασίλειος • Όρρος Χ. • Ορφανός Κυριάκος • Ορφανός Λοΐζος • Πανάου Κυριάκος • Πανάου Παναγής • Παπαλοΐζου Γεώργιος • Παπαλοΐζου Κυριάκος • Παπάς Χριστόδουλος • Πάροικος Παναής • Πατσάλης Σταύρος • Πάτσαλος Γιώργος • Πάτσαλος Μιχαλάκης • Πάτσαλος Χριστόδουλος • Πετειναριού Γεώργιος • Πετρόπουλος Γεώργιος • Πετρόπουλος Νικόλας • Πετρόπουλος Χριστόφορος • Πλατής Μιχαήλ • Πογιατζής Γεώργιος • Πογιατζής Χάρης • Πούφος Γερόλεμος • Πούφος Γεώργιος • Πούφος Ιερώνυμος • Ποχάνης Ηλ. Λοΐζος • Ποχάνης Κώστας • Ποχάνης Λοΐζος • Ποχάνης Λουκάς • Ποχάνης Μιχαήλ • Προκομμένος Αντρέας • Προκομμένος Αχιλλέας • Προκοπίου Ευθύμιος • Ραουνάς Γεώργιος • Ραουνάς Κουμής • Ραουνάς Λοΐζος • Ρουσουδιού Μάκης • Σεντουκάρης Πέτρος • Σινοδώρου Γεώργιος • Σινοδώρου Κουμής • Σκορταλός Γεώργιος • Σταυρινίδης Επαμεινώνδας • Σταυρινός Γεώργιος • Σταυρινός Μιχαήλ • Σταυρινού Σταυρινός • Συκούτζιας Μιχαήλ • Συλβέστρος Αριστόδημος • Σώσιλος Νικόλας • Τακκίδης Λοΐζος • Τάππας Μιχαήλ • Τιμόθη Μιχαήλ • Τσάννος Αχιλλέας • Τσάννος Γεώργιος • Τσάννος Δημήτριος • Τσιγκλίνης Γεώργιος • Φράγκος Κυριάκος • Φωκάς Αντώνιος • Φωκάς Λοΐζος • Χαπέσιης Αδάμος • Χαραλαμπάτσος Κουμής

• Χαραλαμπάτσος Χαράλαμπος • Χαραλάμπους Κωνσταντίνος • Χαραλάμπους Χριστόφορος • Χατζηαδάμου Στυλιανός • Χατζηανδρέου Αχιλλέας • Χατζηαντώνης Νικόλαος • Χατζηγεωργίου Νίκος • Χατζηδημήτρης Δημήτρης • Χατζηλοΐζου Αντρέας • Χατζηλοΐζου Αντώνης • Χατζημασσός Κυριάκος • Χατζηπτοουλής • Χατζηχαλαράμπους Κουμής • Χατζηχαλαράμπους Πολύβιος • Χατζηχαλαράμπους Σπύρος • Χατζιαντώνη Θεόφιλα • Χριστίνης Μιχαήλ • Χριστοδουλίδης Κυριάκος • Χριστοφή Αριστόδημος • Χριστοφίδης Αριστόδημος • Χριστοφίδης Κυριάκος • Χριστοφόρου Γεώργιος • Χριστοφόρου Χριστοφής • Χρυσοχού Κ.

Ο κατάλογος δεν είναι εξαντλητικός. Όποιος γνωρίζει πρόσθετα στοιχεία παρακαλείται να τα προσκομίσει στο Δήμο.

Επρόσφεραν εκθέματα για τις εκθέσεις κεντημάτων και αργυροχοΐας:

Χρύσω Σταδιώτου, Νίνα Λάμπρου, Χρυστάλλα Στ. Ραουνά, Λουκία Παπαλοΐζου, Μάρω Λευκαρίτη, Καίτη Ονησιφόρου, Πολίτσα Πολή, Χρυστάλλα Παπαδημητρίου, Ειρήνη Ραουνά, Χρυστάλλα Παύλου, Μαρίνα Ραουνά, Αντίτσα Παναγιώτου, Χρύσω Κολά, Σοράγια Κοσμά, Μαρούλα Καζαμιά, Μαργαρίτα Κολά, Λούλα Ηλιάδη, Αίγλη Βασιλειάδου, Γαβριέλλα Κορνιώτη, Χρύσω Γεωργίου, Μάρω Ρούβη, Πίτσα Ξενοφώντος, Ευδοκία Σταυρή, Μάρω Θεοδότου. Παύλος Παύλου, Χάρης Λουκά, Παναγιώτης και Γιώργος Πολή.

ΒΡΑΒΕΙΑ ΑΡΙΣΤΕΙΑΣ

Κατά τη διάρκεια της χοροεσπερίδας προς τιμή των αποδήμων και επαναπατρισθέντων Λευκαριτών στις 15/08/2013 έγινε η απονομή των βραβείων του διαγωνισμού ανάδειξης χειροτεχνικών προϊόντων. Ο διαγωνισμός προκηρύχθηκε από το πρόγραμμα HANDICRAFTOUR στο οποίο ο Δήμος συμμετέχει και στόχευε στην επιλογή των καλύτερων χειροτεχνικών δημιουργιών. Η επιλογή έγινε από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα και τα βραβεία δόθηκαν στους: Νίνα Λάμπρου, Μαργαρίτα Κολά, Χρύσω Κολά, Ευδοκία Σταυρή και Παύλο Παύλου

**ΣΧΟΛΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΤΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ
ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ 33^{ου} ΦΕΣΤΙΒΑΛ 2013**

Θερά α Νχε-τί-ρι
Υπέρχη η μεθυσή!

Γιαννής Δ. ορίαν
Περφόρος Βουρά
των Αλεπρωτών.

Ευχαριστώ για όλα και οργανώστε
να έχω κι εγώ κενό Εξυμ Τριτοφόρου.
ευχαριστήρια που διατηρείτε την παράδοση.

Τι πολιτιστικός και καλλιτεχνικός προύτος!
Όλα αποπνέουν αρχοντιά και ευαγγελία.
Είχε στους λευκαρίτες που συνεχίζουν επάξια
μία Μπούσια παράδοση

Ντίρος Θεοδόζου 10.8.2013

知々々 美い!! Japan 日本

伊藤 孝心 伊藤 太助

2013. 8. 12.

Ποιή ομορφιά έκδοσι που αναδύκεται την αδιάτη
Πύρα των Πυκάρων.

ΝΙΚΟΣ ΚΟΥΓΙΑΝΗΣ Υπ. Γραφείο, 0787.

13.08.2013

Θερμά Συγχαρητήρια. Με τη προσφορά σας η
παράδοση συνεχίζεται και δίνετε την ευκαιρία τόσο
στας Χιππίους όσο και στους ξένους να γνωρίσουν
την Κύπρο καλύτερα!!

Ηλέκτρα-Ειρήνη-Μαρία
Αχία Βαρβάρα
Πευκωσία

Συγχαρητήρια για την καλοδεχτική κατὰ
και την πομπή διοργάνωση στην
και πρόκληση

13/8/12

Ζώης Μυτισηίου

Υπ. Τυπογραφείο ή Εργον.

“Κρυφός” αλλά αξιόλογος
ο κόσμος των Λευκάρων.
Μέσα από το φωτογραφικό
υλικό αναδεικνύονται αχνότητες,
μαγευτικές σκηνές αυτού του
εξοχισμένου τόπου.

Γ.Κ. Γαργαλιάνου
Βουλιαχτή Ακρόα

ΑΙΟΛΙΚΟ ΠΑΡΚΟ

Μετά από συντονισμένες ενέργειες του Δήμου σε συνεργασία με την εταιρεία A.P.ENERGY κινήθηκαν οι διαδικασίες για τη δημιουργία αιολικού πάρκου στην περιοχή μας ήδη από το 2009. Η εταιρεία προέβει στις σχετικές μελέτες αφού προηγουμένως ήλθε σε επαφή με τα αρμόδια κυβερνητικά τμήματα και υπηρεσίες. Αφού έλαβε υπόψη τις υποδείξεις τους, ετοίμασε ολοκληρωμένο σχέδιο το οποίο υπέβαλε στο τμήμα πολεοδομίας για την εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας.

Μετά από αγώνα τεσσάρων χρόνων εξασφαλίστηκε πολεοδομική άδεια για εγκατάσταση 26 ανεμογεννητριών απόδοση 77,4 Mw. Δυστυχώς το έργο δεν υλοποιήθηκε, γιατί στο μεταξύ το υπουργείο εσωτερικών και το υπουργικό συμβούλιο ανακάλεσαν την αδειοδότηση. Μετά από αυτή την εξέλιξη ο Δήμος αντέδρασε άμεσα και συγκάλεσε στις 21/08/2013 πανδημοτική συγκέντρωση για να μελετήσει το θέμα. Στην συγκέντρωση παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των κοινοβουλευτικών κομμάτων και βουλευτές της επαρχίας Λάρνακας.

Μίλησε ο Δήμαρχος και αφού ενημέρωσε για το ιστορικό της δημιουργίας του πάρκου ανέπτυξε τα οφέλη που θα προκύψουν για την κοινότητα και ευρύτερα για την Κύπρο από οικονομική, κοινωνική και οικολογική άποψη.

Στις 17/09/2013 πραγματοποιήθηκε συνάντηση με τον Υπουργό Εσωτερικών κ. Σωκράτη Χάσινο στην οποία παρευρέθηκαν βουλευτές της Επαρχίας Λάρνακας, ο Δήμαρχος, δημοτικοί Σύμβουλοι, οι κοινοτάρχες Κάτω Λευκάρων και Σκαρίνου, λειτουργοί του υπουργείου καθώς και εκπρόσωποι της εταιρείας.

Ο υπουργός εσωτερικών πληροφόρησε τη σύσκεψη ότι υπάρχει πρόβλημα έκδοσης πολεοδομικής άδειας καθότι ο συγκεκριμένος χώρος είναι χώρος NATURA. Το πρόβλημα θα επιλυθεί όπως ανέφερε εάν αριθμός ανεμογεννητριών μετακινηθούν από αυτό τον χώρο.

Προς τον σκοπό αυτό πρέπει η εταιρεία που ανέλαβε το έργο να συνεννοηθεί με τους αρμόδιους λειτουργούς του υπουργείου. Ο Δήμος από την πλευρά του θα πιέζει μέχρι την υλοποίηση του έργου.

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

Στις 4/07/2013 αντιπροσωπεία του Δήμου Λευκάρων με επικεφαλής τον Δήμαρχο κ. Σάββα Ξενοφώντος και τον πρόεδρο του ΟΤΕΛ κ. Μιχάλη Λοΐζου συναντήθηκε στα γραφεία του ΚΟΤ με τον Γενικό Διευθυντή κ. Μάριο Χαννίδη. Στη συνάντηση παρευρέθηκαν επίσης η Διευθύντρια του τουρισμού κα Αννίτα Δημητριάδου και η ανώτερη τουριστική λειτουργός κα Λυγία Δερμάτη. Κατά τη συνάντηση ανταλλάχθηκαν απόψεις για τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο Δήμος αναφορικά με τις τουριστικές εκδρομές

στα Λεύκαρα, την άγρα πελατών καθώς και για δυνατότητες αντιμετώπισής τους. Μεταξύ άλλων αποφασίστηκε και διευθετήθηκε συνάντηση του Δήμου με τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και τουρισμού με θέμα τη στήριξη του νέου Κέντρου Χειροτεχνίας. Θα διερευνηθεί από τον ΚΟΤ και το Υπουργείο Δικαιοσύνης το θέμα της εγκατάστασης τουριστικής αστυνομίας στα Λεύκαρα. Θα διευθετηθεί ακόμα άμεσα συνάντηση με τους τουριστικούς πράκτορες για την καλύτερη ένταξη των Λευκάρων στα προγράμματά τους.

ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ – ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΛΕΥΚΑΡΙΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΗΜΑΤΟΣ

Η αναγκαιότητα για την τυποποίηση του κεντήματος καθίσταται ολοένα και πιο επιτακτική. Η τυποποίηση θ' αποτελέσει επιβεβαίωση της αξιοπιστίας, της ποιότητας, της αυθεντικότητας και γνησιότητας του κεντήματος. Θα συμβάλει στη διατήρηση και προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, την προστασία τόσο των επαγγελματιών αλλά και των καταναλωτών. Προς το σκοπό αυτό ο Δήμος προωθεί το θέμα μέσω του Κυπριακού Οργανισμού τυποποίησης, τον καθ' ύλην αρμό-

διο. Ήδη έχει συσταθεί, με ενέργειες του Δήμου, Σωματείο Κεντρητών Λευκάρων το οποίο θα έχει ουσιαστικό ρόλο και λόγο για την όλη διαδικασία. Για περαιτέρω προώθηση του θέματος θα γίνει ευρεία σύσκεψη στην οποία θα μετέχουν πέραν του Δήμου Λευκάρων, ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας, Τουρισμού και Ενέργειας, οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και η Νομική Υπηρεσία.

ΟΙ ΚΕΝΤΗΜΑΤΕΜΠΟΡΟΙ ΤΩΝ ΛΕΥΚΑΡΩΝ ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΠΑΙΔΙΑ ΚΕΝΤΗΜΑΤΕΜΠΟΡΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ
1920-1970

Δημήτρη Ξ. Σάββα

Στα τέλη του 19ου αιώνα και στις αρχές του 20ου αρχίζει για τα Λεύκαρα μια περίοδος ξεχωριστής σημασίας που έμελλε να διαδραματίσει ύψιστο ρόλο στην οικονομική ανάπτυξη της κωμόπολης. Οι λευκαρίτες ανακάλυψαν ότι τα κεντήματα που οι γυναίκες του χωριού έκαναν ως τότε για την προίκα των θυγατέρων τους και για στόλισμα των σπιτιών τους, μπορούσαν να αποτελέσουν προσοδοφόρα πηγή πλούτου. Ένας αριθμός τολμηρών νέων των Λευκάρων, που από την έρευνά μας υπερβαίνει τους 200, με τη βαλίτσα στο χέρι σαλπάρουν για την ξενιτειά. Κουβαλούν μέσα στη βαλίτσα τους τις περίφημες δαντέλες και τα θαυμάσια εργόχειρα κεντήματα που με μαεστρία και τέχνη κεντούσαν για αιώνες οι γυναίκες των Λευκάρων. Μέσα τους οι νέοι αυτοί έχουν όλο το εμπορικό δαιμόνιο του έλληνα κυπριώτη, όλο το σφρίγος της νιότης τους και τη δίψα για καλύτερη τύχη. Ταξιδεύουν στην Αλεξάνδρεια πρώτα, στη Σμύρνη και την Πόλη όπου ακμάζουν ελληνικές παροικίες. Ύστερα οργανώνουν όλες τις χώρες της κεντρικής Ευρώπης.

Αυτοί οι νεαροί λευκαρίτες που τολμούσαν να ταξιδεύουν στην Ευρώπη χωρίς να γνωρίζουν παρά μερικές λέξεις από ξένες γλώσσες, με όλες τις δυσκολίες των ταξιδιών εκείνης της εποχής, κατάφεραν όχι μόνο να επιβιώσουν στο ξένο περιβάλλον αλλά αρκετοί από αυτούς κατάφεραν να πλουτίσουν. Μένοντας χρόνια στο εξωτερικό δέχονται την επίδραση της ξένης κουλτούρας και επιστρέφοντας στη γενέτειρα φέρνουν μαζί τους όχι μόνο βιομηχανικά προϊόντα αλλά και νέες ιδέες. Αντιλαμβάνονται την αξία της μόρφωσης και στέλλουν τα παιδιά τους να φοιτήσουν σε ανώτερες σχολές και ακόμα τα παίρνουν μαζί τους, στην ξένη, να κάνουν πανεπιστημιακές σπουδές.

Γενικά οι κεντηματέμποροι των Λευκάρων έγιναν φορείς πολιτισμού και επηρέασαν θετικά την κοινωνική ζωή της κωμόπολης για δεκαετίες.

Από μια έρευνα που κάναμε με βάση μαρτυρίες από συνεντεύξεις παλιών κεντηματεμπόρων που δημοσιεύτηκαν στο περιοδικό "ΤΑ ΛΕΥΚΑΡΑ" αλλά και από προσωπική γνώση σχετικά με παιδιά κεντηματεμπόρων προέκυψε ένας σημαντικός αριθμός που αποφοίτησαν από πανεπιστήμια της Ευρώπης και μερικοί ανεδείχθησαν σε σημαντικές θέσεις στην κοινωνία της Κύπρου και στο εξωτερικό.

Λευκαρίτες «κεντηματέμποροι» στο Παρίσι (1920).

Η εξέλιξη αυτή είναι πολύ σημαντική αν αναλογισθεί κανένας ότι τις περιόδους εκείνες, μεσοπόλεμο και αμέσως μετά τον Β΄ παγκόσμιο πόλεμο πολύ λίγες οικογένειες ανά το παγκύπριον έστελλαν τα παιδιά τους να σπουδάσουν ακόμα και σε σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, πόσο μάλλον σε πανεπιστήμια.

Οι λευκαρίτες κεντηματέμποροι όμως είχαν εμπειρίες προσωπικές για το τι σημαίνει να μην ξέρεις ξένες γλώσσες, να μην μπορείς να συνεννοηθείς ακόμη και για στοιχειώδεις ανάγκες της καθημερινής ζωής αλλά και το σημαντικότερο της ίδιας της δουλειάς τους, του εμπορίου των κεντημάτων. Κατανόησαν πλήρως την αξία της

μόρφωσης και όταν μερικοί από αυτούς, ύστερα από χρόνια ενασχόλησης με το εμπόριο των κεντημάτων απόκτησαν κάποια οικονομική άνεση κάλεσαν κοντά τους τα παιδιά τους, όσοι είχαν ενήλικα παιδιά, για να σπουδάσουν σε πανεπιστήμια στις χώρες που εμπορεύονταν.

Πιο κάτω δίνουμε ένα κατάλογο των επιστημόνων αυτών με την ειδικότητά τους, με τα όνομα του πατέρα καθενός και την πόλη ή τας πόλεις των σπουδών τους. Είναι μια οφειλόμενη τιμή στους ανθρώπους που συνέτειναν στην πρόοδο των Λευκάρων αλλά και που έδωσαν στην κοινωνία σημαντικούς επιστήμονες.

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΙΔΙΚΟΚΟΤΗΤΑ	ΧΩΡΑ-ΠΟΛΗ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΑΤΕΡΑΣ / ΑΔΕΡΦΟΣ
	Άννα Τιγγιρίδου	Οδοντίατρος. (α΄ Γυναίκα οδοντίατρος της Κύπρου)	Παρίσι	Χ΄ ΄Χαραλάμπους Σπύρος
	Αριστείδου Αριστείδης	Ιατρός - Γυναικολόγος	Βιέννη	Αρέστη Κυριάκος
	Αριστείδου Δημήτριος	Παιδίατρος	Βιέννη	Αρέστη Κυριάκος
	Βαλάνης Κυριάκος	Αεροναυπηγός-καθηγητής παν/ιου	Λονδίνο - ΗΠΑ	Βαλάνης Χριστάκης
	Βαρνάβας (κατά κόσμο Σολωμός Γεώργιος)	Χωρεπίσκοπος Σαλαμίνας	Αθήνα	Σολωμός Νικόλας
	Γεωργιάδης Γεώργιος	Ιατρός - Χειρουργός	Βιέννη	Παπά Γ. Χριστόδουλος (Χατζηποουλής)
	Ζιβανάρης Μιχαλάκης	Λογιστικά (Πρώην πρόεδρος Δ.Σ. Α.ΤΗ.Κ.	Hall- Αγγλία	Ζιβανάρης Κυριάκος
	Ζιβανάρης Στέλιος	Ναυτιλιακά	Hall- Αγγλία	Ζιβανάρης Κυριάκος
	Ζιβανάρης Αντώνιος	Οικονομικά	Hall- Αγγλία	Ζιβανάρης Κυριάκος
	Καρολίδης Χριστάκης	Οικονομολόγος	Παρίσι – Λονδίνο	Καρολίδης Ευθύμιος
	Κάφουρος Κ. Γεώργιος	Ιατρός – Μικροβιολόγος	Αθήνα	Κάφουρος Τζυρκαλής
	Κάφουρος Α. Γιώργος	Οικονομολόγος	Αθήνα	Κάφουρος Αντώνης

	Κουμή Μιχαήλ	Φιλολόγος, Καθηγητής Μ.Ε	Στοκχόλμη	Σινόδωρος Γεώργιος
	Κουμουλής Αντρέας	Αγγλική φιλολογία	Αγγλία	Κουμουλής Μιχαήλ
	Κουμουλής Γιώργος	Οικονομολόγος	Αγγλία	Κουμουλής Μιχαήλ
	Κούσουρος Πετράκης	Χημικός Δ/ντής εργοστασίου λιπασμάτων	Παρίσι	Κούσουρος Γεώργιος
	Κούσουρος Χριστάκης	Χημικός	Παρίσι	Κούσουρος Γεώργιος
	Κούσουρος Νίκος	Γαλλική γλώσσα	Παρίσι	Κούσουρος Μηνάς
	Κυπριανού Σπύρος	Νομικός - Πρώην Πρόεδρος Κυπριακής Δημοκρατίας	Λονδίνο	Κυπριανού Αχιλλέας
	Λυσσαρίδης Πολύβιος	Πολιτικός Μηχανικός	Στοκχόλμη	Λυσσαρίδης Μιχαήλ
	Λυσσαρίδης Γεώργιος	Ηλεκτρολόγος Μηχανικός	Στοκχόλμη	Λυσσαρίδης Μιχαήλ
	Παπαλοΐζου Χρίστος	Οδοντίατρος	Αθήνα	Παπαλοΐζου Κυριάκος
	Πάτσαλος Χριστάκης	Ιατρός, Χειρουργός	Αθήνα – Λονδίνο	Πάτσαλος Χριστόδουλος
	Πάτσαλος Πέτρος	Οικονομολόγος	Παρίσι	Πάτσαλος Χριστόδουλος
	Πετρόπουλος Πετράκης	Μεταλλειολόγος – Δ/ ντής Μεταλλείων	Λονδίνο	Πετρόπουλος Νικόλας
	Πούφος Λουκής	Καθηγητής αγγλικών Γυμνασιάρχης	Λονδίνο	Πούφος Γεώργιος
	Σολωμός Σταύρος	Μαθηματικός	Λονδίνο	Σολωμός Νικόλας
	Σταυρινού Χρυστάλλα	Αγγλική φιλολογία	Αθήνα	Σταυρινός Σταύρος
	Σώσιλος Κοσμάς	Οικονομολόγος	Νέας Υόρκη	Σώσιλος Νικόλας
	Τιμόθη Ανδρέας	Ιατρός- Νευρολόγος	Αθήνα - Λονδίνο	Τιμόθη Μιχαήλ
	Τιμόθη Σταύρος	Ιατρός	Αθήνα	Τιμόθη Μιχαήλ
	Χαραλάμπους Νίκος	Νομικός – Α΄ Επίτροπος Διοικήσεως – Β. Γενικός Εισαγγελέας	Αθήνα- Λονδίνο	Χαραλάμπους Χριστόφορος
	Χαραλάμπους Χάρης	Ηλεκτρολόγος Μηχανικός Καθηγητής Τεχνικής εκπαίδευσης	Λονδίνο	Χαραλάμπους Χριστόφορος
	Χαραλάμπους – Βασιλειάδου Έλλη	Νομικός	Λονδίνο	Χαραλάμπους Χριστόφορος

ΤΟ ΛΙΝΟ ΤΗΣ ΖΩΔΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΟΥ ΣΤΑ ΛΕΥΚΑΡΑ

Επιμέλεια Δημήτρης Ξ. Σάββα

Από τον καιρό που ξαπλώθηκε το εμπόριο των Λευκαρίτικων κεντημάτων, στις αρχές του 20ου αιώνα, υπήρχαν όλο και μεγαλύτερες ανάγκες σε πρώτες ύλες, λινό και κλωστές, απαραίτητες για την κατασκευή των κεντημάτων.

Γρήγορα οι Λευκαρίτες κεντητάρηδες ανακάλυψαν το λινό της Ζώδιας, που με την κατάλληλη τεχνική μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν και να φτιάξουν όλων των ειδών και διαστάσεων κεντήματα, από μικρά δισκόπανα ως μεγάλα τραπεζομάντηλα. Τα λινά της Ζώδιας τα έφερναν στα Λεύκαρα Ζωδιάτες πωλητές που έμεναν για λίγες μέρες στο χωριό και τα πωλούσαν άνετα και γρήγορα. Αποτέλεσμα του εμπορίου αυτού του λινού ήταν και ανάπτυξη φιλικών σχέσεων ανάμεσα στους Ζωδιάτες πωλητές και αρκετούς Λευκαρίτες στα σπίτια των οποίων φιλοξενοούνταν συχνά οι Ζωδιάτες φίλοι τους.

Τις τελευταίες δεκαετίες το Ζωδιάτικο λινό εκτοπίστηκε από ξένο λινό που εισάγεται κυρίως από την Ιρλανδία και τη Γαλλία. Όμως όλοι στα Λεύκαρα γνωρίζουν ότι τα πιο περίφημα κεντητά των Λευκάρων έγιναν πάνω σε υφαντό λινό της Ζώδιας.

Στα σημειώματα που ακολουθούν δίνονται λεπτομέρειες σχετικά με την επεξεργασία του λινού στη Ζώδια και αναφέρονται οι Ζωδιάτες έμποροι λινού που επισκέπτονταν τα Λεύκαρα. Στη συνέχεια παρουσιάζονται 4 επιστολές ενός Ζωδιάτη

έμπορου λινών προς Λευκαρίτην έμπορο και τέλος εξηγούνται οι διαδικασίες που ακολουθούνταν στα Λεύκαρα για το άσπρισμα του λινού και των κλωστών.

Οι Ζωδιάτες Έμποροι

Γιώργου Χατζηγεωργίου

Ζωδιάτες που έπαιρναν λινά υφαντά στα Λεύκαρα ήταν ο Χατζημικάλης Χατζημιτσής, ο Μιχάλης Χάμπας, ο Ανδρέας Μιλτής, η Ελένη Μιλτή και ο Λοΐζος Λέστας.

Μια φορά την εβδομάδα πήγαιναν στα Λεύκαρα και έπαιρναν τα λινά τα οποία μάζευαν από τις υφάντρες της Ζώδιας. Σχεδόν όλα τα σπίτια της Πάνω και Κάτω Ζώδιας και του γειτονικού χωριού του Αστρομερίτη, είχαν τον αργαλειό τους. Όμως μόνο γύρω στις 20 γυναίκες μπορούσαν να υφάνουν λινό κατάλληλο για το Λευκαρίτικο κέντημα. Μεταξύ αυτών ήταν η Αγάθη, η γυναίκα του Χατζημικάλη Χατζημιτσή, η κόρη του Ελένη και η νύμφη του Παναγιώτα (Γιωτού).

Πρώτη ύλη για το υφαντό ήταν το φυτό λινάρι το οποίο καλλιεργούσαν οι Ζωδιάτες. Μετά την εκρίζωσή του, αφαιρούσαν τους σπόρους και το έπαιρναν σε μια λίμνη, το "βροχό", όπως την έλεγαν, όπου το έβρεχαν για οκτώ μέρες. Πλήρωναν ειδικούς ανθρώπους, τους "βροχάρηδες" για να τους το βροχάρουν (βρέχουν). Μετά το βροχάρισμα, το στέγνωναν στα δώματα, το κουπάνιζαν

με το κουπάνι να μαλακώσει και ύστερα το έξυ-
ναν πιο επιμελημένα με την κουταλίστρα για να
του αφαιρέσουν τα σκληρά μέρη (στουπιιά) και
να μείνει έτσι το σκουλί (η ψύχα). Μετά το έκλω-
θαν με τη ρόκα και το ροδάνι και έφτιαχναν τη
λινή κλωστή.

Οι πιο πολλές γυναίκες ασχολούνταν με την επε-
ξεργασία του λινού και έφτιαχναν τις λινές κλω-
στές τις οποίες πωλούσαν στις ειδικές υφάντρες.
Αυτές ήταν λίγες αλλά εξειδικευμένες και μόλις
τις προλάμβαιναν οι άλλες σε κλωστές.

Ένας από τους προμηθευτές των Λευκάρων σε
λινό υφαντό ήταν ο Χατζημικάλης Χατζημιτσής
ο οποίος γεννήθηκε το 1902. Άρχισε να παίρ-
νει λινά στα Λεύκαρα από το 1930. Πήγαινε μια
φορά την εβδομάδα. Στην αρχή με το γαϊδούρι,
αργότερα με το αυτοκίνητο της γραμμής. Ανά-
πτυξε πολλές φιλίες στα Λεύκαρα. Ένας από
τους πιο στενούς του φίλους και κουμπάρος
ήταν ο Χριστοφοράκης. Αποτέλεσμα των σχέσε-
ων του με τα Λεύκαρα ήταν να παντρεύει και το
γυιό του Νέαρχο με τη Νίτσα Κούρσαρου. Ήταν
πολύ ευχαριστημένος που συμπεθέρεψε με μια
τόσο καλή οικογένεια των Λευκάρων.

Μετά το συμπεθεριό του με την οικογένεια Κούρ-
σαρων, αύξησε πάρα πολύ τις πωλήσεις του και
έμενε πιο πολλές μέρες στα Λεύκαρα.

Πάντα μιλούσε με τα καλύτερα λόγια για τα Λέυ-
καρα και τους κατοίκους των. Μεγάλη εντύπωση
του έκανε το ομοιόμορφο βάψιμο των σπιτιών
των Λευκάρων κατά την άνοιξη. Πάντα αγόραζε
όλο το ελαιόλαδο και τις ελιές που χρειαζόταν
από τα Λεύκαρα και το είχε καμάρι που έφερνε
γνήσιο λάδι για το σπίτι του.

Επιστολές

Ο υποφαινόμενος Στυλ. Κ. Μαγδαληνής εξ Άνω Λευ-
κάρων έλαβον από Μιλτιάδη Γαβριήλ εξ Άνω Ζώδιας
τα κάτωθι Σημιομένα πανιά λινά Μουχαγιάριν όποτε
πουλήσω να λάβι τα χρίματα. Πανιά Στενά πήχες εκα-
τόν δέκα εννέα αριθ. 119 προς έξη γρ. και μισόν. Πλατιά
τριάντα εννέα πήχες και μισή αριθ. 39 ½ @ εννέα γρ. την
πήχην τα πανιά αυτά τα λαμβάνω Μουχαγιάρη.

Λεύκαρα τις 10/8/924 Σ.Κ. Μαγδαληνής

Εν Άνω Ζώδια την 8 Σεπτεμβρίου 924

φίλε Σ.Κ. Μαγδαληνής εις Άνω Λεύκαρα
έλαβον την επιστολή σας κε 'δον τα γραφόμενά σου
'δον να μου γράφεις δια τα παννιά τα στενά ότι είλθαν
πράτες κέ επουλούσαν προς 6 γρ. παραδέχομε διότις
και τιν άλλιν φοράν όπου ήμουν εγώ επουλούσαν από 6
μέχρι ος 7 αλλά ήδον τα παννιά τους δεν παννιά αλλά
χάβες, φίλε εαν θέλεις να μην αδικιθό να τα περάσις 6 ½
γρ. διότις πιστέβω ήμια ηδίων τις εργασίας αυτις αφού
αγ' 'ορασα τες κλοστές προς 4 ½ εος 5 το κάθε τίτοπιν
θέλω και 20 παράδες ας πούμε θέλω 1 γρ. τις ανεφα-
ταρκάς σχεδόν 6 τον πίκι έξοδα ταχυδρομίου που ήναι η
κόπι μου να τα σινάξο η καθυστερίσις τον χριμάτων μου
6 ½ γρ. ίοπως σου γράφο μόλις πέρνω τα χρίματά μου.
Λιπόν φίλε θα σου στίλω τα πλαδιά προς 9 γρ. όπος μου
γράφης και πέραστα στενά όπος σου γράφο τα πλαδιά
με επρότινες ο εκχώριος σας Σ.Μ. Αντρονίκου προς 10
γρ. να του στέλλω και εγώ σου τα στελλω προς 9 γρόσια
να ξοδεύσις και τα στενά.

Διατελό φιλικος Μιλτιάδης Γαβριήλ

Τιν 29 Σεμτεβρίου 924

Φίλε Σ.Κ. Μαγδαληνής εις Α. Λεύκαρα
Σου στέλλω ταχυδρομικος 99 πίκες λινόν πλατίν προς 9
γρ. καθός μου γράφης, κε παρακαλό όπως μου στίλις τιν
παραλαβίν κε μαζίν μου στίλις και ολίγα χρίματα δια να
εξακολουθο τιν εργασίαν μου διότις δεν βαστο διότις
αυτί η εργασία χριάζετε αρκετά χρίματα διστιχός ημής
φέτος ήμεθα αμαρτολί κε δεν εγιορκίσαμεν κε αγόρασα
σιτάριν δια να περάσο κε εξόδευσα τα χρίματα.

διατελο φιλικος Μιλτιάδης Γαβριήλ

Εν Άνω Ζώδια τιν 11/1/925

φίλε Σ.Κ.Μαγδαλινής εις Α. Λεύκαρα
έλαβον επιταγίν αρ.13.131 λιρ. 4-5-0 έλαβον κε δευτέ-
ραν επιταγίν Ν.13,148 λιρ 4-19-0 τελίαν εξόφλισιν τον
λοβαργιασμόν μας.Κε μένε ήσικος φίλε να με συνχορέ-
σις δια τιν μεγάλιν περιβάρισιν όπου σας έκαμα φίλε εαν
δεν 'χα τέτοιες μεγάλες περιστάσις δεν σας εστενοχώ-
ρουν εντρέπομε αλλά τι θα κάμο εφόσον ηναγκάστηκα
φίλε να με συμπαθίσις διότις σας ήπα τους ασπασμούς
μου κε άλλιν φοράν εαν σου στίλο πράγμαν εαν ηχρια-
στις κε μου γραφίς τότε κράτησε το χρίμαν και δμήνης
φίλε σας ευχαριστό δια τιν μεγάλιν βεργεσίαν όπου
μου έκαμες αυτι ήπες το λιπόν σου στέλλο ήνε απόδιξις
τελία εξόφλισι τον λοβαργιασμόν μας.

διατελο φιλικος Μιλτιάδης Γαβριήλ

Σημ. Οι επιστολές παραχωρήθηκαν ευγενώς από
τον κ.Στέλιο Ζιβανάρη για το περιοδικό «Τα Λεύ-
καρα» Η ορθογραφία των επιστολών διατηρείται
όπως έχει.

Το άσπρισμα του λινού στα Λεύκαρα

Αφήγηση: Παναγιώτα Σάββα 76 ετών και Θεανώ
Ζιβανάρη Καταγραφή: Ευδοκία Σάββα.

Το λινό που έφερναν από τη Ζώδια ήταν σκούρο
και είχε μάκρος 20 πήχεις και πλάτος 45-50 πό-
ντους. Μετά, το πλάτος του έφτασε και τους 60
πόντους. Το πουλούσαν οι Ζωδιάτες στα μαγα-
ζιά των Λευκάρων τα οποία το μεταπουλούσαν
αφού πρώτα το άσπριζαν. Μαγαζιά είχαν τότε ο
Τσαγγάρης και ο Νικολιάς.

Το άσπρισμα του λινού γινόταν με τον ακόλουθο
τρόπο: Μέσα σε μια κοφίνα, που ήταν πολύ πλα-
τιά, τοποθετούσαν το λινό-πανί δίπλες-δίπλες.
Γέμιζαν την κοφίνα.Πάνω από το λινό τοποθε-
τούσαν ένα ρούχο άσπρο (σταχτοπάνι) και μετά
έριχναν το σταχτό. Την κοφίνα την τοποθετούσαν

πάνω σε ξύλο και από κάτω έβαζαν ένα δοχείο
για να έφτει το νερό. Μέσα σ'ένα χαρτζί είχε
νερό ζεστό και με ένα κουβά έριχναν συνέχεια
νερό μέσα στην κοφίνα. Η δουλειά αυτή επα-
ναλαμβάνόταν συνέχεια μέχρι που η νοικοκυρά
διαπίστωνε ότι το πανί πήρε το κανονικό του
χρώμα. Η εργασία αυτή μπορούσε να κρατήσει
μια ολόκληρη μέρα. Μέσα στο νερό που ζεσται-
νόταν έριχναν συνήθως και λίγη σόδα. Κάποτε
η δουλειά αυτή γινόταν και για δεύτερη φορά
για να ασπρίσει το πανί. Στη συνέχεια το πανί
αφαιρείτο από την κοφίνα, επλένετο και ύστερα
ξεπλενόταν με καθαρό νερό.Ύστερα το άπλωναν
για να στεγνώσει.Το μάζευαν όμως λίγο νωρίς
πριν στεγνώσει καλά. Μετά κομμάτι-κομμάτι το
τραβούσαν διαγωνίως και ίσια για να γίνει λείο
και το τύλιγαν πάνω σ'ένα ξύλο.

Σ' άλλη κοφίνα τοθετούσαν τις κλωστές (τα πρά-
τσα) που είχαν μέγεθος ενός πήχυ και με τον
ίδιο τρόπο τις άσπριζαν. Οι κλωστές αυτές απο-
τελούνταν από 5 θηλυκούδια. Για να τις χρησι-
μοποιήσεις στο κέντημα όμως έπαιρνες δυο-δυο
τις κλωστές, τις έκλωθες στο αδράκτι και μετά
πάνω σ' ένα ξύλο έδιδες το κανονικό της μάκρος.
Μετά ετοποθετείτο μέσα σε λεκάνη μαζί με σα-
πούνι στον ήλιο και μετά την χρησιμοποιούσαν.
Οι χονδρές κλωστές χρησιμοποιούνταν για τα
σχέδια και το πλουμί-ποταμό, ενώ οι λεπτές για
το "στραόγαζο".

Τα λινά, επειδή ήταν στενά, για να αποκτήσουν
πλάτος αρκετόν για ένα τραπεζομάντηλο, ενώ-
νονταν τρία φύλλα (πετσιά). Για να μην φαίνεται
η ένωση οι κεντήστριες έπαιρναν τις άκρες-ού-
γες και τις ένωναν με γαζί ή παραγαζί. Στο μέρος
τούτο συνήθως κεντούσαν ξολούρι ή πλουμί.

(Από το περιοδικό «ΤΑ ΛΕΥΚΑΡΑ»)

ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΛΕΥΚΑΡΙΤΙΚΟΥ ΔΙΠΛΑ ΣΕ ΕΜΠΕΙΡΕΣ ΛΕΥΚΑΡΙΤΙΣΣΕΣ ΚΕΝΤΗΤΡΙΕΣ

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού σε συνεργασία με τον Δήμο οργάνωσαν σειρά μαθημάτων για την εκμάθηση του Λευκαρίτικου κεντήματος. Τούτο εντάσσεται στο πιλοτικό πρόγραμμα μαθητείας πλάι σε φορείς της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς (Α.Π.Κ.) όπως είναι το Λευκαρίτικο.

Στόχος του προγράμματος είναι η ευαισθητοποίηση των νέων Κυπρίων δημιουργών και καλλιτεχνών στην Α.Π.Κ. της Κύπρου, στην αλληλεπίδραση νέων καλλιτεχνών με την παραδοσιακή τέχνη όπως είναι το Λευκαρίτικο, να δώσει την ευκαιρία σε νέους καλλιτέχνες να ζήσουν από κοντά την καλλιτεχνική παράδοση και τη δυνατότητα σε έμπειρους καλλιτέχνες να μεταβιβάσουν με συστηματικό τρόπο τη γνώση και τις δεξιότητές τους.

Το πρόγραμμα στα Λεύκαρα πραγματοποιήθηκε από τις 02/09/2013 μέχρι τις 08/09/2013. Οι λευκαρίτισσες κεντήτριες επιλέχθηκαν από την Κυπριακή Εθνική Επιτροπή της UNESCO στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων.

Οι λευκαρίτισσες κεντήτριες που επιλέχθηκαν είναι οι: Ευδοκία Σταυρή, Καίτη Ονησιφόρου και η Μαργαρίτα Κολά.

Οι εκπαιδευόμενοι είχαν φιλοξενία, διαμονή και διατροφή στα σπίτια των εκπαιδευτών τους. Τα μαθήματα διεξήχθησαν με μεγάλη επιτυχία και οι εκπαιδευόμενοι επέδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον. Διδάχτηκαν τα πρώτα βήματα του κεντήματος όπως γαζί, κόρτενο, διάφορα είδη μαργαρίτας και τσίμπι. Πιστεύουμε ότι ο θεσμός θα συμβάλει στην ανάδειξη και προβολή της λευκαρίτικης τέχνης παγκύπρια.

ΣΧΟΛΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Εκτός από την εκμάθηση της μεθοδολογίας του Λευκαρίτικου κεντήματος, εξίσου σημαντική ήταν και η σχέση που δημιουργήθηκε μεταξύ εκπαιδευτών και εκπαιδευομένων, η οποία ανοίγει τον δρόμο για μελλοντικές συνεργασίες.

Λεόντιος Τουμπουρής

Θα ήθελα να ευχαριστήσω την Κυπριακή Εθνική Επιτροπή της UNESCO που μου έδωσε την ευκαιρία να μαθητεύσω για μια εβδομάδα δίπλα σε μια κεντήτρια στα Λεύκαρα. Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω την κυρία Καίτη Ονησιφόρου που με υπομονή και δοτικότητα με έκανε να γνωρίσω την τέχνη του Λευκαρίτικου κεντήματος και μου μετέδωσε την αγάπη της γι' αυτό.

Αυτή η εμπειρία ήταν πολύτιμη. Με έκανε να εκτιμήσω περισσότερο το λευκαρίτικο κέντημα και κατ' επέκταση τη λαϊκή παραδοσιακή τέχνη της Κύπρου. Σκοπεύω να συνεχίσω να ασχολούμαι, κατά τον ελεύθερο μου χρόνο, με το κέντημα γιατί πιστεύω πως η τεχνική του λευκαρίτικου κεντήματος πρέπει να διαιωνιστεί και θα ήταν κρίμα να χαθεί. Το λευκαρίτικο κέντημα είναι μέ-

ρος της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και γι' αυτό το λόγο ήταν σημαντική η διοργάνωση αυτού του προγράμματος.

Μαργαρίτα Χριστοφή

Το πρόγραμμα μαθητείας νέων δίπλα σε φορείς άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO, που πραγματοποιήθηκε στα Λεύκαρα, προσέφερε σε όλους μας την εμπειρία και τη γνώση της κοινωνίας και της ιστορίας, μέσα στο οποίο το λευκαρίτικο κέντημα άνθισε και συνεχίζει να υπάρχει. Μέσω της διδασκαλίας από τις κεντήτριες αντλήσαμε χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με την ιστορία, τα ήθη και τα έθιμα, την οικονομική, πολιτική και κοινωνική οργάνωση του τόπου, και διδαχθήκαμε πολλά από την τέχνη και την τεχνική τους. Το σύντομο διάστημα που φιλοξενηθήκαμε στα Λεύκαρα συνέβαλλε στη συλλογή πληροφοριών και εθνογραφικού υλικού που ενίσχυσαν και εμπλούτισαν τη διαδικασία της μάθησης, δημιουργώντας, παράλληλα, κατάλληλες συνθήκες για εθνογραφική έρευνα.

Νόλη Μωυσή – Αρχαιολόγος

Επίσκεψη Ομάδας Λευκαριτών στο **Nasaud** της Ρουμανίας για συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα «**The truth behind a smile**»

Ανδρέας Χριστοδούλου

Ομάδα Λευκαριτών με επικεφαλής τον Δημοτικό Σύμβουλο Γιώργο Κορτάρη επισκέφτηκαν το Nasaud της Ρουμανίας για συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα «The truth behind a smile»

Εκτός από την αντιπροσωπεία του Δήμου Λευκάρων συμμετείχαν και αντιπροσωπείες από την Ιταλία, την Πολωνία, τη Λετονία την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (FIROM) και τη Ρουμανία.

Οι αντιπροσωπείες διέμεναν σε ξενοδοχείο της γειτονικής πόλης Bistrita όπου έλαβαν χώρα και οι εργασίες του συνεδρίου λόγω έλλειψης κατάλληλου καταλύματος στη φιλοξενούσα πόλη.

Το πρώτο εργαστήριο του συνεδρίου πραγματοποιήθηκε στις 06/07/2013 και είχε ως θέμα την ανεργία και τρόπους αντιμετώπισής της. Συγκεκριμένα στο εργαστήριο αναπτύχθηκε το θέμα «το επίπεδο ανεργίας στην πόλη μου » και ακολούθως το θέμα « προτάσεις για μείωση της ανεργίας ». Κάθε αντιπροσωπεία ανέπτυξε το θέμα όσο αφορά την περιοχή της και γενικά ολόκληρη τη χώρα από την οποία προέρχεται.

Εκ μέρους των Λευκάρων το θέμα ανέπτυξε ο Δημόκριτος Οντισφόρου ο οποίος αναφέρθηκε στην κατάσταση που επικρατεί τόσο στην περιοχή των Λευκάρων όσο και Παγκύπρια και ανέφερε τα κυριότερα σχέδια που προωθεί η Κυβέρνηση για μείωση της ανεργίας.

Από τις τοποθετήσεις όλων των αντιπροσωπειών διαφάνηκε ότι τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι διάφορες πόλεις που έλαβαν μέρος είναι κοινά και οι τρόποι αντιμετώπισής τους παρόμοιοι.

Ακολούθως οι αντιπροσωπείες επισκέφθηκαν στέγη ηλικιωμένων όπου είχαν την ευκαιρία να συνομιλήσουν μαζί τους.

Την Κυριακή 07/07/2013 οι αντιπροσωπείες είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν διάφορα αξιοθέατα όπως το μοναστήρι Voronet, το φαράγγι Bicaz και την Κόκκινη Λίμνη.

Τη Δευτέρα 08/07/2013 οι αντιπροσωπείες επισκέφθηκαν στη φιλοξενούσα πόλη Nasaud το κέντρο φιλοξενίας ορφανών παιδιών όπου διεξήχθη το εργαστήριο «εάν εγώ ήμουν εσύ (if i were you)» με τη συμμετοχή παιδιών από το ορφανοτροφείο και το εργαστήριο «τερματισμός της μετανάστευσης των νέων (stopping youth imigration)».

Κάθε αντιπροσωπεία φύτευσε από ένα δένδρο που συμβολίζει τη φιλία μεταξύ των αντιπροσωπειών και των χωρών.

Το βράδυ της ίδιας μέρας πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στο ξενοδοχείο « το κέντρο του δράκουλα » όπου έλαβε χώρα το εργαστήριο « πως μπορώ να βρω εργασία (How can i found a job)», παρουσιάστηκε σύντομη θεατρική παράσταση «το όνειρο του Δράκουλα», και ακολούθησε καρναβαλιστικός χορός (Dracula carnival).

Την Τρίτη 9 Ιουλίου οι αντιπροσωπείες είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν το περίφημο ορυχείο αλατιού Turda και να « υιοθετήσουν » για μια μέρα κάθε αντιπροσωπεία και από ένα ορφανό / εγκαταλειμμένο παιδί.

Το ίδιο βράδυ έλαβε χώρα η τελετή λήξης του συνεδρίου όπου μετά τους χαιρετισμούς και τις απαραίτητες ομιλίες εκ μέρους των ηγετών των αντιπροσωπειών αντιλλάγησαν δώρα και απονεμήθηκαν αναμνηστικά διπλώματα.

Επίσκεψη στην πόλη SAMUEL της Πορτογαλίας 25 μέχρι 28 Ιουλίου 2013

Σκοπός του ταξιδιού ήταν να συμμετάσχουμε στο Charter of European Rural Communities meeting που γίνεται ανελλιπώς κάθε χρόνο από το 1989, με σκοπό τη γνωριμία και τη σύσφιξη των δεσμών ανάμεσα στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (people meet people). Να γνωρίσουμε την κουλτούρα και τον τρόπο ζωής των ανθρώπων της χώρας που το διοργανώνει αλλά και να ανταλλάξουμε απόψεις και εμπειρίες με τους συνέδρους όλων των άλλων χωρών κρατών που παρευρίσκονται.

Η ομάδα μας αποτελείτο από τον Δήμαρχο κ. Σάββα Ξενοφώντος την σύζυγο του κ. Πίτσα, το ζεύγος κον και κα Αντρέα και Λούλα Ηλιάδη, τον κ. Κοσμά Κοσμά, τα 2 αδέρφια Αντρέα και Κατερίνα Σταφυλάρη και εμένα. Ο κ. Κωμοδρόμος θα μας συναντούσε αργότερα ερχόμενος απευθείας από το Ηνωμένο Βασίλειο.

Λάρνακα – Παρίσι ωραίο ταξίδι αν εξαιρέσουμε τον Μαραθώνιο στη Γαλλική πρωτεύουσα για να προλάβουμε την επόμενη πτήση για τη Λισσαβόνα.

Κατάκοποι και απογοητευμένοι πήραμε το τελευταίο λεωφορείο για το Samuel, τρεις ώρες μακριά από την πρωτεύουσα. Μεσάνυχτα και κάτι φτάσαμε στον προορισμό μας και αφεθήκαμε στις περιποιήσεις των φιλόξενων ανθρώπων που μας περίμεναν.

Την επόμενη γυναίκες χαρούμενες φωνές ακούονται στον διάδρομο. Κρυφοκοιτάζω να δω τι γίνεται και μια ωραία έκπληξη με περιμένει. Η αδύνατη κυρία με το κοντό κόκκινο μαλλί που μου χαμογελά από τη διπλανή πόρτα δεν είναι άλλη από τη Δήμαρχο της κωμόπολης Κάκκης της Φιλανδίας με την οποία είχα γνωριστεί όταν τα Λεύκαρα είχαν φιλοξενήσει το Charter. Αγκαλιές φιλία και μου γνωρίζει και την κατάρθαν φίλη που την συνοδεύει. Έτσι αρχίζει μια φιλία που μόνο ο χρόνος θα δείξει μέχρι που μπορεί να φθάσει.

Πρόγευμα με ότι καλούδια μας ετοίμασε η κ. Μαρία η οποία δεν μιλά αγγλικά αλλά ποιος τα χρειάζεται, εδώ μιλούν τα μάτια και οι καρδιές!

Γρήγορα όμως γιατί σήμερα θα επισκεφθούμε το εργοστάσιο γυαλιού, άλλοι το εργοστάσιο χαρτιού και άλλοι το μουσείο αλατιού.

Στη διαδρομή μικρά χωριουδάκια με απλά φτωχικά σπιτάκια που μου θυμίζουν την Κύπρο του 1960. Οι περισσότεροι είναι ήδη στις δουλειές του. Μου έκανε εντύπωση το πόσο μοιάζουν στο σουλούπι ακόμα και στα χαρακτηριστικά με τους Κύπριους.

Η φύση γύρω πανέμορφη. Φυτείες με ελιές, αμπέλια αλλά και ρύζι και καλαμπόκι. Και δάση απέραντα από ευκαλύπτους από τους οποίους κατασκευάζουν τόνους χαρτιού.

Φτάνουμε στο εργοστάσιο γυαλιού «Saint gobain mondego». Παρακολουθούμε μια σύντομη ταινία και μετά φορούμε ειδικά γυαλιά, ωτοασπίδες, καπελάκια και ειδικές άσπρες φόρμες για να μπούμε στο εργοστάσιο. Πολλή ζέστη εδώ μέσα και πολύς θόρυβος αλλά και πολύ εντυπωσιακός ο τρόπος που γίνονται τα μπουκάλια και πως ελέγχονται μην έχουν το παραμικρό ψεγάδι.

Επιστροφή στο Samuel για μεσημεριανό και το απόγευμα συνεδρίαση και ανταλλαγή απόψεων

Λεύκαρα | Ευρωπαϊκά Προγράμματα

σχετικά με τις κλιματικές αλλαγές και την εξοικονόμηση ενέργειας. Τους εξηγούμε τι κάνουμε στην Κύπρο και τους πληροφορούμε ότι τα Λεύκαρα έχουν ήδη βραβευθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την εξοικονόμηση ενέργειας.

Το βράδυ είναι αφιερωμένο στη γαστρονομία. Όλοι οι Δήμοι που συμμετέχουν έχουν αραδιάσει τα παραδοσιακά εδέσματα σε τραπέζια και φιλεύουν αφειδώς τους πάντες με φαγητά, γλυκά και ποτά της πατρίδας τους. Όλοι είναι χαρούμενοι, το φαγητό τους ενώνει το ποτό τους λύνει τη γλώσσα και η μέρα τελειώνει πολύ όμορφα με μουσική και χορό.

Σάββατο πρωί χωριστές συναντήσεις των Δημάρχων, των νέων που είχαν να πουν τα δικά τους και όλων των υπόλοιπων συνέδρων. Το απόγευμα επίσκεψη στην Coimbra αρχαία πόλη με υπέροχα διατηρητέα κτήρια και μνημεία της ρωμαϊκής περιόδου, και ένα από τα αρχαιότερα πανεπιστήμια της Ευρώπης. Η θέα από την πλατεία του πανεπιστημίου πραγματικά σου κόβει την ανάσα. Όρα όμως να γυρίσουμε στο λεωφορείο μας. Και τώρα αρχίζουν τα δύσκολα. Αρχίζει η κατάβαση, προχωράμε αργά και προσεκτικά στα στενά πλακόστρωτα δρομάκια, ρομαντικά δε λέω.... Αλλά τόσο κατηφορικά που αν δεν προσέξεις που πατάς θα βρεθεί στη βάση πιο γρήγορα και άτσαλα απ' ό,τι θα ήθελες.

Επιτέλους φθάνουμε στην πλατεία. Τώρα χρειαζόμαστε οπωσδήποτε ένα καφέ να συνέλθουμε και να ανασυνταχθούμε. Καθόμαστε κάτω από τις μεγάλες ομπρέλες που είναι αραδιασμένες έξω από τα καφενεία. Το απόγευμα δεξίωση στο Δημαρχείο της Soure και το βράδυ δείπνο με παραδοσιακούς χορούς και τραγούδια.

Την Κυριακή όλοι στην εκκλησία ενώσαμε τα χέρια και προσευχηθήκαμε για αγάπη και ειρήνη. Η Κατερίνα μας κρατώντας τη σημαϊούλα της Κύπρου διάβασε αργά και καθαρά την αυτοσχέδια προσευχή εκπροσωπώντας επάξια τη χώρα μας.

Το υπόλοιπο της μέρας το περάσαμε με τις οικογένειες που μας φιλοξενούσαν. Το βράδυ

αποχαιρετιστήριο δείπνο. Η κ. Teresa Pedrosa δέχεται τα συγχαρητήρια και τα δώρα των συναδέλφων της και την επόμενη το πρωί μας κατευοδώνει.

Επιστροφή στη Λισσαβώνα, πανάρχαια πόλη η οποία ιδρύθηκε από τον δικό μας τον Οδυσσέα όταν επέστρεφε από την Τροία. Ονομάστηκε Ulysses αργότερα έγινε στα λατινικά Olissipona και τέλος Lissavona.

Εδώ φαίνεται όλη η παλιά αρχοντιά της Πορτογαλίας. Κτήρια εξαιρετικής αρχιτεκτονικής, το κάστρο, το μοναστήρι, οι εκκλησίες κλπ. Στην πλατεία εμπορίου με λίγη φαντασία μπορείς να δεις τους παλιούς θαλασσοπόρους και τους εξερευνητές έτοιμους να σαλπάρουν για νέες περιπέτειες.

Την επομένη μέρα αναχωρούμε για την Κύπρο μας. Αραγμένοι τώρα πια στον καναπέ μου κλείνω τα μάτια και κάνω μια ανασκόπηση. Τι κέρδισα από αυτό το ταξίδι; Είδα, άκουσα, έμαθα κυρίως όμως γνώρισα ανθρώπους, άλλους λιγότερο άλλους περισσότερο. Είδα χείλη χαμογελαστά αλλά διέκρινα στα μάτια τους την πίκρα και τον προβληματισμό για το αύριο.

Γνώρισα όμως τους γείτονες μου και πέρασα μαζί τους αξέχαστες στιγμές. Τους ευχαριστώ για την συμπαράσταση, την ευγένεια και την αγάπη τους και είμαι σίγουρη ότι αυτή η φιλία θα αντέξει στον χρόνο.

Νάστε πάντα καλά φίλοι μου

Έλλη Κορνιώτη Ορθοδόξου

ΤΤΑΒΑΣ Ο ΛΕΥΚΑΡΙΤΙΚΟΣ

Του Ντίνου Θεοδότου

Παρόλο που ο τταβάς αποτελεί το κατ'έξοχην λευκαρίτικο παραδοσιακό φαγητό, η μητέρα είχε πολλές επιφυλάξεις για το κατά πόσο θα τον παρουσίαζε στο τραπέζι, στην πρώτη επίσκεψη του μέλλοντα γαμπρού της. Είχε ακούσει ότι μερικοί χωραίτες είναι παράξενοι, ιδιότροποι και δεν είχαν ενθουσιαστεί όταν δοκίμασαν το λευκαρίτικο έδεσμα. Έτσι στο οικογενειακό συμβούλιο που προηγήθηκε της επίσκεψης αποφασίστηκε να μη το διακινδυνέψουν και να μην υπάρχει ο τταβάς εκείνη τη μέρα στο κυριακάτικο τραπέζι. Ας τον άφηναν για εύθετο χρόνο, στο μέλλον. Καλύτερα να ετοιμάζαν πιο «σίγουρα φαγητά» όπως το ψητό και τα μακαρόνια του φούρνου. Άλλωστε, θυμάται η μητέρα που ο μη λευκαρίτης γείτονας όταν γεύτηκε για πρώτη φορά το έδεσμα, το απαξίωσε και σχολίασε «άκου τταβάς! έτο ε ππελάφι τούτο σιόρ!». Έτσι στο πρώτο τραπέζι αρκεστήκαμε με τα πιο συνηθισμένα κυπριακά φαγητά. Δεν υπάρχει λόγος να το ρισκάρουμε!

Τη μεθεπόμενη Κυριακή, ήταν να γίνει η δεύτερη επίσκεψη στο σπίτι των πεθερικών μου. Ο πάγος μεταξύ μας είχε στο μεταξύ σπάσει και η ατμόσφαιρα ήταν έτοιμη για να σερβιριστεί και ο τταβάς. Πράγματι άνοιξε η μητέρα τελετουργικά το φουρνί και τον μετέφερε αχνιστό στο κέντρο του επίσημου τραπεζιού στην τραπεζαρία. Από πάνω υπήρχαν λεπτές φέτες ξεροψημένες πατάτες και η μυρωδιά που ανέδιδε ήταν μεθυστική. Μαζί με τον τταβά σερβιρίστηκαν και άλλα φαγητά όπως ψητό με πατάτες, κουπέπια και άλλα, μήπως και ο τταβάς δεν του αρέσει του ανθρώπου, να υπάρχει και κάτι άλλο να χορτάσει.

Ωστόσο ενθουσιάστηκα τόσο με την πρώτη κιόλας μπουκιά από τον τταβά που γέμισα το πιάτο και δεύτερη και τρίτη φορά και δεν άγγιζα τα άλλα φαγητά. Μάλιστα βρήκα ότι ο συνδυασμός

αυτού του φαγητού με το ξιδάτο καππάρι, ήταν και πρώτο κόμμα, ήταν εξαιρετικά πετυχημένος, ήταν μια τέλεια γαστρονομική απόλαυση.

Τελειώσαμε με πουρεκκούδκια και δάκτυλα, τα οποία συμπλήρωσαν με τον καλύτερο τρόπο ένα υπέροχο μεσημεριάτικο γεύμα. Στο μεταξύ η ατμόσφαιρα, βοηθώντας του εύγεστου φαγητού και του κόκκινο κρασιού, είχε γίνει αρκετά ευχάριστη και τόσο η μητέρα όσο και η οικογένεια έβλεπαν με ικανοποίηση ότι τα πράγματα όδευαν καλά, ο γαμπρός τους αφού εκτιμά τον τταβά ήταν θετικό σημάδι για τη ζωή της κόρης τους!

Από τότε έγινα ένθερμος θιασώτης του τταβά και δεν έχανα ευκαιρία να τον παινεύω σε κάθε περίπτωση. Έλεγα στους φίλους μου που αγαπούσαν το καλό φαγητό ότι έπρεπε το δίκως άλλο να δοκιμάσουν τον λευκαρίτικο τταβά και να μη τον μπερδεύουν με τον άλλο, τον κρομμυδένο. Στο μεταξύ μελέτησα τη συνταγή και τον τρόπο εκτέλεσής του και διαπίστωσα ότι σε κάθε οικογένεια η οικοκυρά είχε τη δική της συνταγή που πίστευε ότι ήταν η καλύτερη! Πραγματικά σε κάθε σπίτι ο τταβάς είναι διαφορετικός αλλά όλοι έχουν τη χάρη τους.

Στην παρασκευή του τταβά, πρωταρχική σημασία παίζει το πύρωμα του φουρνιού και το πήλινο σκεύος που λέγεται τταβάς, μέσα στον οποίο θα ψηθεί το φαγητό.

Τα υλικά είναι το ρύζι, κομμάτια κρέας από αρνί ή ρίφι, κρεμμύδι, ντομάτα και οπωσδήποτε αρτυσιά (κύμινο). Απ' εκεί και πέρα επαφίεται στην κάθε οικοκυρά να προσθέσει πατατούλες, φέτες κολοκυθάκια, αγκινάρες κ.α.

Η στιγμή που ανοίγεται το φουρνί να ξεφουρνιστεί ο τταβάς είναι πολύ κρίσιμη. Τότε θα φανεί κατά πόσο ο τταβάς πέτυχε και καταστήθηκε όσο χρειάζεται ή όχι. Αν παρ' ελπίδα δεν είναι πετυχημένος, τότε επικρατεί μια παγωμάρα και η θλίψη στο σπίτι αγγίζει τα όρια εθνικής τραγωδίας!

Όταν αναφέρεται ο τταβάς πολύ λόγος γίνεται κατά πόσο το ρύζι πρέπει να είναι σπειρωτό ή

συνηθισμένο που λασπώνει. Αυτό είναι θέμα γούστου και στις δύο εκδόσεις του είναι υπέροχο.

Μου εξήγησαν ότι οι πρώτοι Λευκαρίτες που κατασκεύασαν τον τταβά ήθελαν ένα φαγητό εύγεστο, χορταστικό και φτηνό, ώστε να ανταποκρίνεται στη γνωστή ιδιότητα του λευκαρίτη, της οικονομίας! Δεν ξέρω αν ο τταβάς έγινε όπως έγινε για οικονομικούς λόγους. Εκείνο που ξέρω είναι ότι πρόκειται για πεντανόστιμο παραδοσιακό έδεσμα του οποίου προσωπικά έγινα ένθερμος πρεσβευτής.

Τα Λεύκαρα είναι περήφανα για το κέντημα, τα ασημικά τους, τα στενά πλακόστρωτα δρομάκια αλλά και για τον τταβά. Είναι μοναδικός, εύκολος στην κατασκευή, χαρακτηριστικός του τόπου και αποπνέει Λεύκαρα. Ας μη τον υποτιμούμε και ας του δώσουμε τη θέση που του αξίζει στην κυπριακή γαστρονομία και στον τουριστικό χάρτη της Κύπρου.

Αναμνήσεις από το δημοτικό σχολείο του χωριού μας (1945-1951)

Γιώργου Κουμουλλή

Τη δεκαετία του πενήντα και βαράντα
όμορφα στα Λεύκαρα ήτανε τα πάντα

Της εκκλησίας πρωί-πρωί κτυπούσε το καμπανί
τους πιτειρίκους προεκαλούσε ετου σχολείου την αυλή

Δεν θα ξεχάσω τη δική μου τη παλάσκα
που ήταν από χούνα πιθανόν απ' την Αλάσκα

Ο διευθυντής μας ο αείμνητος ο κύριος Ξενής
όραμα του ήταν ο μαθητής ο επιμελής

Τον δάσκαλο θυμάμαι τον Διομήδη
με θεωρίες ν' ασχολείται του αρχαίου του Αρχιμήδη

Είχαμε στη πέμπτη τάξη τον κύριο Τυχχιρίδη
αγωνιζόταν να μας μάθει τα της μετοχής τα είδη

Παίξαμε τα διαλέγματα και πράσινη ακόμα πέτρα
τρελλά όλοι τρέχαμε μέχρι και εκατό-διακόσια μέτρα

Τα δε αποχέυματα αντί για φροντιστήριο
μάππα παίζαμε κάτω στο γυμναστήριο

Ποδοσφαιρικό μπορούσαμε να απολαύσουμε μοντέλο
όταν παίζανε οι Τιτάνες του Απόλ και της Αέλο

Κούρρες κάναμε από το τηλεγραφείο
τερματίζοντες αεθμαίνοντες ετο νεκροταφείο

Οδεύαμε μετά στην στην Άγια Μαρίνα
προεδοκώντας να συλλάβουμε καμιά βατραχίνα

Ήτανε ο τελευταίος μας σταθμός το γραφικό Οξονερό
που το νερό του πίναμε με τον απολαυστικό το βρυχηθμό

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΛΕΥΚΑΡΩΝ (1951)

Η σημερινή φωτογραφία του σχολείου των Λευκάρων πριν καταστραφεί από τον σεισμό της Σελίης κατά το έτος 1951. Είχε τότε μέγεθος καίτοι είναι το Σχολείο, όπως είναι και ο Στάθ. Αρχειοθετήθηκε έτος 1951. Η φωτογραφία σε βάθος είναι από το γυμνάσιο των Λευκάρων (αρχιτεκτονική του ίδιου φωτογράφου).

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΑΠΟ ΤΑ ΛΕΥΚΑΡΑ

Κ.Γ. ΓΙΑΓΚΟΥΛΛΗΣ

Όταν ήμουν μαθητής του Παγκυπρίου Γυμνασίου στα χέρια μου περιήλθε μια μικρή δέσμη υλικού από τα Λεύκαρα, την οποία, αν θυμώμαι καλά, έθεσε υπόψη μου ο αείμνηστος επιθεωρητής μουσικής Κώστας Δ. Ιωαννίδης (1911-2000). Το υλικό αυτό από τα Λεύκαρα το φύλαξα ως κόρη οφθαλμού στα δύσκολα χρόνια που ακολούθησαν και το εμπλούτισα μάλιστα με συναφές υλικό που συγκέντρωνα αργότερα ως φοιτητής και ως φιλόλογος πάλι από τα Λεύκαρα. Στο προσωπικό μου αρχείο περιλαμβάνονται φυλλάδες ή συλλογές των ποιητάρηδων Παντελή Ανδρονίκου (1900-1976), Κοκή Αταμή, Γεώργιου Μ. Βορκά (1890-1951), Γαβριήλ Κωνσταντίνου (1916-1994), Ανδρονίκου Μαυροσκούφη, Φώτη Α. Φράγκου (1889-1960), Νικόλα Χατζηπαντώνη (1884-1971) κ.ά. Με την ελπίδα ότι κάποτε ο Δήμος Λευκάρων θα ενδιαφερθεί για την έκδοση του υλικού αυτού και σε ανάμνηση του εφηβικού μου οίστρου για τη λαϊκή παράδοση, δίνω σήμερα, δεόντως επεξεργασμένο, μέρος του υλικού που μου παραδόθηκε πριν από μισό και πλέον αιώνα. Να σημειώσω εδώ ότι συναφές υλικό από τα Λεύκαρα συσσωματώνω στο βιβλίο μου «Του Διενή τσαι του Χάρου. Ηρωϊκά, περιλοές τσαι παραδόσεις από την νήσον Τσύπρον», Λευκωσία 2010, σσ. 48-50 (= Πέτρος Καρκίδης: Διγενής), σσ. 59-66 (= Γεώργιος Σμαράγδας: Ο Ασγουρής) και σσ. 75-77 (= Παναγιωτού Κοσμά: Η Αυκοσά).

Την Παρασκευή 4/11/1960 ο Πέτρος Καρκίδης 93 ετών υπαγόρευσε προς καταγραφή το δημοτικό τραγούδι « Διγενής» καθώς επίσης το δημοτικό τραγούδι «**Κωσταντής**» (Ο Κωσταντίνος ο μικρός, ο μικροκωσταντίνος / ψαχνά τρώει, ψαχνά πίνει, ψαχνά καβαλλιτσεύκει...), καθώς και το εξής ερωτικό δίστιχο:

Αντάν να δω την Τούρτσισσαν πουκάτω στο σεντόνιν, παθθαίννω σαν τον άππαρον πόννα ξεχτεί στ' αλώνιν!

Ιστορία για το Κάστρο (Παράδοση)

Το Κάστρο ήταν το πλουσιότερον βασίλειον της

Κύπρου. Ελέγαν <ότι> οι πρότσες τους, τα κουτάλια τους, τα γουμποσάνιδά τους, <οι> βούρνες τους ήταν όλα χρυσά. Όταν εμάθαν ότι τους εκτύ-

πησαν οι Ενετοί τσ' εμάθαν ότι ανακαλύφθη το νε ρόν τους, είχαν έναν σπήλιον, έκρυψαν τα χρυσαφικά μέσα τσ' έκλει-

πεν... Λαλούν πως την ώρα που λαλούν τον «Καλόν Λόγον» ανοίγει ο σπήλιος. Όταν πάεις τσαμαί και δεν συντύσεις, μείνισκει ο σπήλιος ανοιχτός και παίρνεις τον θησαυρόν. Κάποτε επήγαν οι χωρκανοί μου, επήγαν τσειπάνω, αλλά δεν άνοιξεν. Όταν ερώτησαν γιατί δεν άνοιξεν, τους είπαν ότι ο σπήλιος δεν άνοιξεν, διότι εμίλψαν.

Ένας βοσκός εμπήκεν μέσα, εγέμωσεν την βούρκαν του, ξαναστράφηκεν να πιάσει τσ' άλλα, ξαναμπήκεν να πάρει τσ' άλλα, ο σπήλιος έκλεισεν τσ' έμεινεν μέσα.

Παναγής Βαρνάβας, 46 ετών, Πάνω Λεύκαρα, 4.11.1960

Θησαυρός (Παράδοση)

Το Παμπουλάτσιον, έναν χωρκόν, ερήμωσεν από πολέμους. Έφυγεν ο κόσμος που τσειμέσα τσ' έμεινεν μια πατσάλα γεναίκα. Ελαλούσαν πως την παντρεύτηκεν ένας τσ' έφερέν την στα Λεύκαρα. Η γεναίκα τούτη εθώρεν στον ύπνον της έναν μαύρον. Την έπαιρνεν κάθε νύχταν τσ' ελάλεν της: -«Στον τάδε τόπον έσει θησαυρόν». Την έπαιρνεν τσ' εύρισκεν τον θησαυρόν. Με τα χρήματα τσείνα έκαμεν τοτέμπλος της εκκλησίας μας.

Φώτης Α. Φράγκου, 70 ετών, Πάνω Λεύκαρα, 4.11.1960

Ο ΓΙΑΤΡΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΚΥΡΙΑΚΟΥ

Κάκια Παπακυριακού

Ο γιατρός Γιώργος Παπακυριακού, γεννήθηκε το 1934 στη Λύση Αμμοχώστου. Ο ιερέας πατέρας του και η δραστήρια μητέρα του έδωσαν στον ίδιο και τις δύο αδελφές του, από τα πρώτα χρόνια της ζωής τους, όλα τα ηθικά εφόδια για μια έντιμη ζωή.

Σε ηλικία δέκα ετών εγκαθίσταται με την οικογένεια του στη Αμμόχωστο, όπου μέχρι τα δεκαοκτώ του χρόνια ζει μέσα στον πολιτισμό και την αρχοντιά του κατεχόμενου Βαρωσιού.

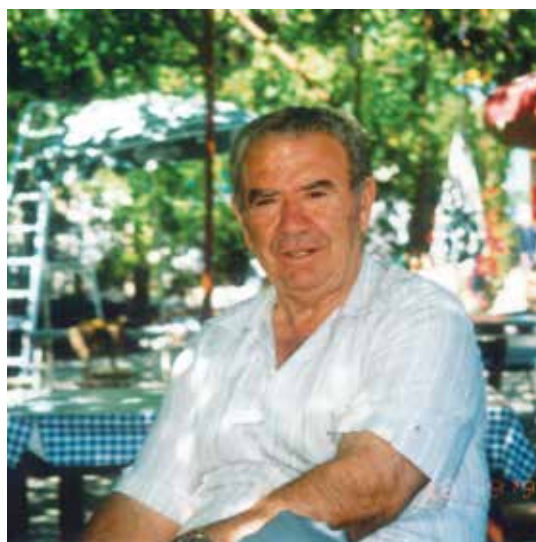
Τελειώνοντας το Γυμνάσιο Αρρένων Αμμοχώστου ξεκινά ένα ταξίδι προς την Αθήνα για να κατακτήσει ένα όνειρο ζωής, την Ιατρική. Με την ολοκλήρωση των σπουδών του επιστρέφει και πάλι στην Κύπρο για να υπηρετήσει τη στρατιωτική του θητεία.

Στην Αθήνα παραμένει για είκοσι χρόνια και την κάνει δεύτερη πατρίδα του. Διορίζεται σε μεγάλο

νοσοκομείο των Αθηνών και γνωρίζει τη μέλλουσα γυναίκα του Αγγελική.

Η εισβολή είναι το σημείο καμής στη ζωή του. Επιστρέφει, για λίγο αρχικά, ώστε να στηρίξει την οικογένεια του και τοποθετείται ως περιφερειακός ιατρός στο χωριό Πάνω Λεύκαρα. Με τη σύζυγο του τότε αποκτούν μια κόρη, την Κάκια και γίνονται μόνιμοι κάτοικοι Λευκάρων σε χρόνια φτώχειας και προσφυγιάς.

Θα δώσει όλο του τον εαυτό τότε να απαλύνει τον πόνο του κάθε ανθρώπου με φιλότιμο και ανιδιοτέλεια. Είχε πάντα στο μυαλό του τους ασθενείς του, που κι' εκείνοι τον περιέβαλλαν με όλη τους την αγάπη και εκτίμηση. Δε γνώρισε Κυριακές και γιορτές μέρα ή νύχτα. Ήταν πάντα διαθέσιμος να προσφέρει. Παρών σε όλα τα θέματα της κοινότητας, τη Σχολική Εφορεία, την Ίδρυση του Κέντρου Ευγηρίας, την Εκκλησία, την ποδοσφαιρική ομάδα των Λευκάρων.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΛΕΥΚΑΡΩΝ

Την περίοδο από 29 Μαΐου μέχρι τις 2 Ιουνίου φιλοξενήθηκαν στο δημοτικό σχολείο Λευκάρων 17 εκπαιδευτικοί από τα εταιρικά σχολεία τα οποία συμμετέχουν στο πρόγραμμα Comenius “Διασκεδάζοντας και γνωρίζοντας με τα πόδια ευρωπαϊκές πόλεις και χωριά”. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και αποτελεί μέρος των δραστηριοτήτων του Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης.

Οι εκπαιδευτικοί επισκέφθηκαν το δημοτικό των Λευκάρων την Πέμπτη, 30 Μαΐου 2013, όπου οι μαθητές του σχολείου τους υποδέχθηκαν με παραδοσιακά εδέσματα και τραγούδια. Στη συ-

νέχεια, οι Ευρωπαίοι εκπαιδευτικοί παρακολούθησαν θεατρικό που παρουσίασαν οι μαθητές του σχολείου, μέσα από το οποίο διαφαίνονταν διάφορα έθιμα και παραδόσεις του τόπου μας. Στη συνέχεια, έγιναν επισκέψεις σε όλες τις τάξεις, κατά τις οποίες οι μαθητές πρόσφεραν χειροποίητα δωράκια στους εκπαιδευτικούς. Οι φιλοξενούμενοι εκπαιδευτικοί επισκέφθηκαν το Δημαρχείο Λευκάρων, όπου ο Δήμαρχος κ. Σάββας Ξενοφώντος έδωσε διάφορες πληροφορίες για την κοινότητα των Λευκάρων.

Την Παρασκευή, 31 Μαΐου οι εκπαιδευτικοί από τις 5 συνεργαζόμενες χώρες επισκέφθηκαν και πάλι το δημοτικό σχολείο Λευκάρων. Κατά τη μέρα αυτή, διοργανώθηκαν παραδοσιακά παιχνίδια στα οποία συμμετείχαν οι φιλοξενούμενοι εκπαιδευτικοί, καθώς και οι μαθητές της Ε' τάξης. Τα παιχνίδια που διοργανώθηκαν ήταν τα ακόλουθα: σακκουλοδρομίες, δακκανούρα, βούφα, σχοινί, κρυμμένη καραμέλα, συτζιά και ζιζιρος. Στη συνέχεια, οι μαθητές της Στ' τάξης μαζί με τους εκπαιδευτικούς ξεκίνησαν για κυνήγι θησαυρού στο χωριό των Λευκάρων. Στόχοι του παιχνιδιού ήταν να γνωρίσουν οι φιλοξενούμενοι το χωριό των Λευκάρων μέσα από ερωτήσεις και ψυχαγωγικές δραστηριότητες, οι μαθητές να έρθουν σε επαφή με τους ευρωπαίους εκπαιδευτικούς και να εξασκηθούν στη χρήση της αγγλικής γλώσσας.

Κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στην Κύπρο, οι εκπαιδευτικοί που φιλοξενήθηκαν στο σχολείο μας επισκέφθηκαν με εκπαιδευτικούς

του σχολείου διάφορους αρχαιολογικούς χώρους, όπως το Κούριο, το Κάστρο της Πάφου, την εκκλησία του Αγίου Λαζάρου στη Λάρνακα, την Πύλη Αμμοχώστου κ.λ.π. Κύριο μέρος του προγράμματος αποτελούσε η ενημέρωση για το κυπριακό πρόβλημα, μέσα από παρουσιάσεις και επισκέψεις στην πράσινη γραμμή, ώστε να αποτελέσουν οι εκπαιδευτικοί πυρήνα ενημέρωσης στο εξωτερικό και προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Κύριος στόχος επίσης, ήταν η προβολή της Κύπρου στο εξωτερικό ως τουριστικού προορισμού.

Οι φιλοξενούμενοι εκπαιδευτικοί αναχώρησαν από το νησί μας με τις καλύτερες εντυπώσεις, τόσο από τη φιλοξενία και τη ζεστασιά των ανθρώπων των Λευκάρων, όσο και από τη μαθητική κοινότητα του δημοτικού των Λευκάρων.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΙ ΛΥΚΕΙΟ ΛΕΥΚΑΡΩΝ

Πρώτο κουδούνι σήμανε και για τους μαθητές και τις μαθήτριες του Περιφερειακού Γυμνασίου και Λυκείου Λευκάρων στις 10 Σεπτεμβρίου με την έναρξη της σχολικής χρονιάς 2013- 2014.

Οι μαθητές μας, οι οποίοι προέρχονται από τις 17 κοινότητες της ευρύτερης περιφέρειας Λευκάρων, ανέρχονται φέτος στους 307 , μειωμένοι κατά 28 από τους μαθητές μας της περσινής σχολικής χρονιάς. Η μείωση φάνηκε από τις εγγραφές των μαθητών/τριών της Α' Γυμνασίου, οι οποίοι μόλις και ανέρχονται στους 47.

Συγκεκριμένα κατά τη φετινή σχολική χρονιά οι 307 μαθητές μας κατανεμήθηκαν σε 16 τμήματα, 8 για το Γυμνάσιο και 8 για το Λύκειο. Τα τμήματα του Γυμνασίου είναι δύο στην Α' Γυμνασίου και από τρία στη Β' και Γ' Γυμνασίου, ενώ τα τμήματα του Λυκείου είναι δύο στη Β' Λυκείου και από τρία στην Α' και Γ' Λυκείου.

Το διδακτικό προσωπικό του Σχολείου μας ανέρχεται στους 60 εκπαιδευτικούς από τους οποίους οι περισσότεροι είναι μόνιμοι. Οι πιο πολλοί από αυτούς εργάζονται εξολοκλήρου στο Περιφερειακό Γυμνάσιο και Λύκειο Λευκάρων και κάποιοι έρχονται κάποιες μέρες ή ακόμα και περιόδους, όπως για παράδειγμα π.χ. οι καθηγητές των Ξένων Γλωσσών.

Την πρώτη ημέρα προσέλευσης των μαθητών στο Σχολείο τελέστηκε και ο καθιερωμένος Αγιασμός από τον ιερέα του Δήμου Λευκάρων Αιδεσιμότατο Πατέρα Χριστομάριο. Παρόντες κατά την τελετή ήταν και ο Δήμαρχος Λευκάρων κ. Σάββας Ξενοφώντος, καθώς και ο Πρόεδρος της Σχολικής Εφορείας κ. Μιχαλάκης Μιλτιάδης.

Ευελπιστούμε ότι όπως και τις προηγούμενες χρονιές οι μαθητές του Περιφερειακού Γυμνασίου και Λυκείου Λευκάρων θα έχουν αρκετές επιτυχίες και διακρίσεις τόσο στο γνωσιολογικό τμήμα όσο και στον καλλιτεχνικό και τον αθλητικό.

**Κυπρούλα Σεργίου, ΒΔ
Φιλόλογος**

Η ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΟΡΕΙΑ ΛΕΥΚΑΡΩΝ

Μιχαλάκης Μιλπτός

Κάθε σχολική εφορεία στις δημαρχευόμενες περιοχές αποτελείται από έντεκα μέλη από τα οποία τα επτά αναδεικνύονται με εκλογές που διεξάγονται ταυτόχρονα με τις δημοτικές εκλογές. Τα υπόλοιπα τέσσερα ορίζονται από τα εκλεγέντα μέλη του δημοτικού συμβουλίου ως εκπρόσωποί του.

Η Σχολική Εφορεία Λευκάρων είναι καταρτισμένη σε σώμα ως ακολούθως:

Πρόεδρος : Μιχαλάκης Μιλπτός

Αντιπρόεδρος: Οντισφόρος Οντισφόρου

Γραμματέας: Πολίτσα Πολή

Ταμίας : Ευδοκία Σάββα

Μέλη: Φώτης Ανδρέου , Κώστας Σιππετάρης, Σταυρούλλα Παναγιώτου,

Πάυλος Παύλου (Δημοτικός Σύμβουλος) Στέλιος Χρίστου (Δημοτικός Σύμβουλος) Σάββας Λεωνίδου (Δημοτικός Σύμβουλος)

Ιάκωβος Βασιλείου (Δημοτικός Σύμβουλος)

Αρμοδιότητες της Σχολικής Εφορείας

Σύμφωνα με τον βασικό νόμο που ψηφίστηκε από τη βουλή των αντιπροσώπων κάθε Σχ. Εφορείας έχει τις πιο κάτω αρμοδιότητες:

- Αναλαμβάνει την οικονομική διαχείριση των σχολείων.
- Εποπτεύει προσωπικό που διορίζει ή που της παραχωρείται από την κυβέρνηση.
- Συνεργάζεται με τις διευθύνσεις των σχολείων.

- Ετοιμάζει και υποβάλλει προς τον Υπουργό τον ετήσιο προϋπολογισμό κάθε σχολείου.
- Διορίζει προσωπικό.
- Αποδέχεται δωρεές με την έγκριση του οικείου Υπουργού.
- Αξιοποιεί ακίνητη περιουσία με την έγκριση του Υπουργού, εξαιρουμένων των σχολικών κτηρίων, που είναι εγγεγραμμένα στο όνομά της.
- Δανείζεται και εξασφαλίζει οποιοδήποτε δάνειο με υποθήκευση ακίνητης περιουσίας. Απαιτείται βεβαίωση έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου.
- Ανεγείρει, επεκτείνει , συντηρεί και βελτιώνει σχολικά κτήρια μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.
- Φροντίζει για τη συντήρηση των εξοπλισμών των σχολείων.
- Διαχειρίζεται τους προϋπολογισμούς των σχολείων.
- Επιλαμβάνεται θέματα ευημερίας και ασφάλειας των μαθητών.

Θα πρέπει να τονιστεί ότι κάθε Σχολική Εφορεία έχει καθήκον να εφαρμόζει την πολιτική του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού που είναι και η προϊστάμενη αρχή .

Λειτουργεί βάση νόμων και κανονισμών που ψηφίστηκαν κατά καιρούς από τη βουλή των αντιπροσώπων.

Συγκεντρώνει ο εφημέριος του Ιερού Ναού Τιμίου Σταυρού Λευκάρων
πατέρας Χριστομάρσιος Παπαγεωργίου

Γεννήσεις

Ο Χρίστος Μεληνιώτης από τα Π. Λεύκαρα και η Άννα Σταύρου από τον Κόρνο απέκτησαν στις 22/3/2013 κοριτσάκι

Ο Φίλιππος Φιλίππου από τη Λεμεσό και η Μαρία Θεοδούλου από τα Π. Λεύκαρα απέκτησαν στις 22/3/2013 κοριτσάκι και το ονόμασαν Ανδριάννα.

Βαπτίσεις

Ο Χαράλαμπος Σάββα βάπτισε στις 3 Μαρτίου 2013 το αγοράκι του ζεύγους Κωσταντίνου Ηρακλέους και Ελένης Μπίκλη και το ονόμασε Ηρακλή

Η Χρυστάλλα Λοΐζου βάπτισε στις 7 Μαΐου 2013 το αγοράκι του ζεύγους Αλέξανδρου Σακαρίδη και Μαρίας Λοΐζου και το ονόμασε Ραφαήλ.

Ο Παναγιώτης Γεωργίου βάπτισε στις 12 Μαΐου 2013 το αγοράκι του ζεύγους Άθου Κοτσώνη και Μαρτίνας Σουνιάροβα και το ονόμασε Γιασεμή.

Ο Κυριάκος Παπαλοΐζου βάπτισε στις 26 Μαΐου 2013 το αγοράκι του ζεύγους Γιώργου Κοσμά και Χρύσως Γεωργίου και το ονόμασε Κοσμά.

Ο Βασίλης Ιωάννου βάπτισε στις 2 Ιουνίου 2013 το κοριτσάκι του ζεύγους Ιωάννη Ιωάννου και Χριστίνας Χατζηκυπρή και το ονόμασε Ανδριάννα..

Ο Αντρέας Κωσταντίνου βάπτισε στις 16 Ιουνίου 2013 το αγοράκι του ζεύγους Χρίστου Φραγκουλή και Γεωργίας Σαλειΐδου και το ονόμασε Παναγιώτη.

Ο Γιώργος Νικολάου και Σάββας Αλεξάνδρου βάπτισαν στις 23 Ιουνίου 2013 τα δίδυμα κοριτσάκια του ζεύγους Μαρίνου Νικολάου και Δέσποινας Τόδουλου και τα ονόμασαν Αθηνά και Μιχαέλλα.

Ο Παναγιώτης Παντελίδης βάπτισε στις 6 Ιουλίου 2013 το αγοράκι του ζεύγους Αντρέα Δημητρίου και Πολύμνιας Γαβριήλ και το ονόμασε Χρύσω..

Ο Κώστας Σιπηπετάρης και Αλεξάνδρος Κυριάκου βάπτισαν στις 21 Ιουλίου 2013 τα δίδυμα κοριτσάκια του ζεύγους Μάριου Αργυρίδη και Παναγιώτας Κουρέα και τα ονόμασαν Χριστίνα και Αικατερίνη

Ο Νικόλας Κλεάνθους βάπτισε στις 24 Αυγού-

στου 2013 το κοριτσάκι του ζεύγους Δημήτρη Ναθαναήλ και Άντρια Ηλιάδη και το ονόμασε Αικατερίνη.

Ο Στέλιος Κραμβίδης βάπτισε στις 30 Αυγούστου 2013 το αγοράκι του ζεύγους Σπυρίδωνα Μήτση και Μαργαρίτας Κραμβίδου και το ονόμασε Παναγιώτη

Ο Παρασκευάς Μεληνιώτης βάπτισε στις 7 Σεπτεμβρίου 2013 το κοριτσάκι του ζεύγους Χριστάκη Μεληνιώτη και Άννας Σταύρου και το ονόμασε Ευανθία.

Η Αγγελική Δημηκογιάννη βάπτισε στις 8 Σεπτεμβρίου 2013 το κοριτσάκι του ζεύγους Γιώργου Χριστοδουλίδη και Οδύσσειας Ιωάννου και το ονόμασε Μαρία.

Γάμοι που τελέστηκαν στον Ιερό Ναό Τιμίου Σταυρού στα Πάνω Λεύκαρα

1 Ιουνίου 2013:Ο Θεοφάνης Νεοκλέους από την Αγλαντζιά και η Άννα Ρούβη από τα Π. Λεύκαρα.

15 Ιουνίου 2013 Ο Μιχαλάκης Σωκράτης από τα Κ. Λεύκαρα και η Αθανασία Ιακώβου από τα Π. Λεύκαρα.

31 Αυγούστου 2013 Ο Χρίστος Παναγή από τα Π. Λεύκαρα και η Βαρβάρα Ραουνά από τα Π. Λεύκαρα.

8 Σεπτεμβρίου 2013 Ο Βασίλης Ιωάννου από τα Π. Λεύκαρα και η Σταυρούλλα Παναγιωτοπούλου από την Ελλάδα.

Αυτοί που έφυγαν

Ειρηνούλα Τιμοθέου 86 χρονών 17/1/13,
Αντώνης Αναστασιάδης 82 χρονών 5/3/13,
Μαρία Παλιόφλου 90 χρονών 16/3/13,
Αναστάσιος Σπινθήρας 66 χρονών 31/3/2013,
Χρυστάλλα Χριστοδούλου 93 χρονών 18/4/2013,
Έλλη Γαβριήλ 82 χρονών 29/4/2013,
Κατερίνα Παφίτη 93 χρονών 6/5/2013,
Μαρία Ραουνά 45 χρονών 30/5/2013,
αρούλλα Θρασυβούλου 87 χρονών 18/6/2013,
Ευγενία Παπαλοΐζου 93 χρονών 28/6/2013,
Αριστόδημος Αριστοδήμου 66χρόνων 15/9/2013,
Γεώργιος Κοσμά 78 χρόνων 30/9/2013

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ - ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

1. Πωλείται κατοικία 3^{ων} υπνοδωματίων στα Πάνω Λεύκαρα

176 τ.μ καλυμμένοι χώροι και 271 τ.μ. οικόπεδο με κήπο και εσωτερική αυλή, 3 μπάνια, κουζίνα, στεγασμένο χώρο στάθμευσης στην τιμή των €295,000

Τηλ. 24342786, 00441872240504

2. Πωλείται διατηρητέα κατοικία στο κέντρο του χωριού κοντά στην εκκλησία. Πληροφορίες στο τηλ. 99445029

3. Πωλείται Γεωργικό Τεμάχιο (Γα4)

Με δρόμο, στην περιοχή Αγίας Μαρίνας έκτασης 7,5 σκάλες

Πληροφορίες Τηλ. 99997052

4. Πωλούνται:

-Μεγάλα αρδευόμενα τεμάχια στην περιοχή «Βρύση του Νικολή»

-Χωράφι με δρόμο έκτασης 1673 τ. μ. στην περιοχή «Πηγή του Κουννά»

-Χωράφι 18 σκάλες στην περιοχή «Πηγή του Κουννά»

Για πληροφορίες στο τηλ.: 99536169

5. Maria's Court Πάνω Λεύκαρα

Πωλείται κατοικία 170 τ.μ., 3^{ων} υπνοδωματίων με απέ-
ρανη θέα, επενδυμένη με παραδοσιακή πέτρα, υπόγειο
χώρο στάθμευσης για 2 αυτοκίνητα.,

Τηλ.: 96494272

6. Πωλείται κατοικία 3^{ων} υπνοδωματίων στα Πάνω Λεύκαρα

πλήρως επιπλωμένη (κουζίνα, σαλόνι, 3WC, και μπάνιο)

170 τ.μ καλυμμένος χώρος και 150 τ.μ. βεράντες με δικό της χώρο στάθμευσης και με ωραία θέα (βουνό και θάλασσα)

Τηλ. 99800706 και 99164831

7. Πωλείται κατοικία 2^{ων} υπνοδωματίων στα Πάνω Λεύκαρα

πλήρως επιπλωμένη (κουζίνα, σαλόνι, 3WC, και μπάνιο) 120 τ.μ καλυμμένος χώρος και 80 τ.μ. βεράντες με δικό της χώρο στάθμευσης και με ωραία θέα (βουνό και θάλασσα) Τιμή Πώλησης €200.000 + Φ.Π.Α.

Τηλ. 99800706 και 99164831

8. Πωλείται οικιστικό χωράφι στα Πάνω Λεύ- καρα 5686 τ.μ. με δρόμο και ρεύμα

Τηλ. 99445029

9. Πωλείται χωράφι στα Πάνω Λεύκαρα 18 σκάλες με δρόμο

Τηλ. 99776687

10. Ενοικιάζεται στα Λεύκαρα

ημιανεξάρτητη μονοκατοικία, 225τμ, 3 δωμάτια, επιπλωμένο, ανακαινισμένο, παλαιό αρχοντικό με μοντέρνες οικιακές συσκευές στο κέντρο των Λευκάρων. Για όσο χρόνο χρειασθεί.

Πολύ χαμηλό ενοίκιο. Ηλιακό σύστημα.

Επικοινωνία: 99124729, Τάσος

tascyp03@hotmail.com

11. Ενοικιάζεται παραδοσιακή οικία στο κέντρο των Λευκάρων τηλ. 99356652

12. Η εταιρία C & G. KYRIAKOUCDES DEV. LTD

διαθέτει προς πώληση στο συγκρότημα LEFKARA HILL στα Π. Λεύκαρα υπό ανέγερση κατοικίες 3 υπνοδωματίων 110τ.μ., 130τμ.

Και 190τμ. σε παραθεριστική περιοχή με πανοραμική θέα προς τη θάλασσα. Η κάθε κατοικία είναι ανεξάρτητη με δική της αυλή , καλυμμένο χώρο στάθμευσης και με άδεια πισίνας.

Ο αγοραστής δεν θα επιβαρύνεται φόρο προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.) σε λογικές τιμές και ευνοϊκούς όρους πώλησης.

Για πληροφορίες

C & G. KYRIAKOUCDES DEV. LTD

Mob. 99445528, tel.: 25396673

E-mail: georgiakyriakoude@cytanet.com.cy

www.lefkaraalonihouse.com.cy

13. Πωλείται παραδοσιακή αναπαλαιωμένη οικία (περιοχή Πηγής) με οικόπεδο τηλ. 96494272

14. Ενοικιάζεται

ημιανεξάρτητη μονοκατοικία, 225τμ, 3 δωμάτια, ανακαινισμένο, αποθήκη, δωμάτιο υπηρεσίας, στα Λεύκαρα, χώρος στάθμευσης.

Για μία η δύο οικογένειες 2 αποχωρητήρια και μπάνια για όσο χρονικό διάστημα χρειάζεται.

τηλ. Τάσος 99472755

email **tascyp03@hotmail.com**

15. Πωλείται οικόπεδο εντός του χωριού (απέναντι από τον Αστυνομικό Σταθμό Λευκάρων)

Επικοινωνία: 00306940135203

**ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΕ ΔΩΡΕΑΝ ΓΙΑ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ
ΣΤΑ ΠΑΝΩ ΛΕΥΚΑΡΑ**

